

RIKSDAGENS SVAR 88/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om el- och naturgasmarknaden

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om el- och naturgasmarknaden (RP 20/2013 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 17/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Elmarknadslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa förutsättningar för att den nationella och regionala elmarknaden och Europeiska unionens inre elmarknad ska fungera effektivt, säkert och miljömässigt hållbart, så att slutförbrukarna kan garanteras en god elleveranssäkerhet, konkurrenskraftiga elpriser och skäliga principer för tjänsterna. De främsta metoderna för att uppnå detta är att trygga en sund och fungerande ekonomisk konkurrens vid produktion och leverans av el

samt att upprätthålla skäliga och jämlika principer för tjänsterna inom elnätsverksamheten.

Elföretagen har till uppgift att sörja för de tjänster som sammanhänger med kundernas och elnätsanvändarnas elanskaffning och att främja en effektiv och sparsam användning av elektricitet i såväl sin egen som kundernas och elnätsanvändarnas verksamhet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på elmarknaden, som omfattar produktion, import, export och leverans av el samt elöverföring och eldistribution. Bestämmelserna i II avdelningen samt 7 och 21 kap. tillämpas inte på försvarsförvaltningen.

Lagens bestämmelser om nätinnehavare tillämpas på näringsidkare som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet och i sin besittning har ett elnät i Finland, om inte Energimarknadsver-

ket har fattat ett beslut om att befria nätinnehavaren från tillståndsplikten.

Lagens bestämmelser om detaljförsäljare tillämpas på elleverantörer som levererar el direkt till slutförbrukarna via en distributionsnätsinnehavares distributionsnät, om inte något annat bestäms nedan.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elnät* en för elöverföring eller eldistribution avsedd helhet som bildas av till varandra anslutna elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra elanläggningar och elutrustningar, system och program för användning av elnätet och produktion av elnätstjänster,

2) *distributionsnät* ett elnät vars nominella spänning är lägre än 110 kilovolt,

3) *högspänningsdistributionsnät* lokala eller regionala elnät eller elledningar vars nominella spänning är 110 kilovolt och vilka inte är anslutningsledningar och inte sträcker sig över riksgränsen,

4) *sammanlänkning* en elledning som förenar två stamnätsinnehavares nät med varandra samt den utrustning som hör till elledningen,

5) *anslutningsledning* en elledning som drags för ett (1) eldriftsställe eller ett eller flera kraftverk och med vilken abonnenten eller abonnenterna ansluts till elnätet,

6) *elnätsverksamhet* att mot vederlag ställa elnät till förfogande för dem som behöver elöverföring eller eldistribution och andra elnätstjänster; till elnätsverksamheten hör nätinnehavarens planering, byggande, underhåll och drift av elnät, anslutande av nätanvändarnas elanläggningar till elnätet, elmätning, kundservice och andra åtgärder som hänför sig till elöverföring eller eldistribution och som är nödvändiga för elöverföring eller eldistribution som sker i nätinnehavarens elnät och för övriga nättjänster,

7) *elöverföring* transport av el i stamnätet mellan parterna i elhandel,

8) *eldistribution* transport av el i distributionsnät och högspänningsdistributionsnät mellan parterna i elhandel,

9) *nätinnehavare* en näringsidkare som har ett elnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet i det nätet,

10) *distributionsnätsinnehavare* en nätinnehavare som har ett distributionsnät eller ett högspänningsdistributionsnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet i det nätet,

11) *elleverans* försäljning av el för förbrukning eller återförsäljning,

12) *detaljförsäljning* leverans av el direkt till slutförbrukarna via distributionsnätsinnehavarens distributionsnät,

13) *elproduktion* framställning av el,

14) *småskalig elproduktion* ett kraftverk eller en helhet som utgörs av flera kraftverk med en effekt på högst två megavoltampere,

15) *producent* en fysisk eller juridisk person som framställer el,

16) *kund* grossist eller slutförbrukare av el,

17) *grossist* en fysisk eller juridisk person som köper el i syfte att återförsälja den,

18) *slutförbrukare* kund som köper el för eget bruk,

19) *nätanvändare* en fysisk eller juridisk person som levererar el till eller får elleveranser från elnätet,

20) *konsument* en konsument som avses i 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978),

21) *elföretag* en fysisk eller juridisk person, med undantag för slutförbrukare, som bedriver åtminstone en av följande verksamheter: produktion, överföring, distribution, leverans eller inköp av el och som ansvarar för kommersiella arbetsuppgifter, tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter,

22) *ministeriet* arbets- och näringsministeriet,

23) *EES-stat* en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

24) *tredjeland* stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen,

25) *balansavräkning* en sådan utredning av elhandeln per balansavräkningsperiod som re-

sulterar i en elbalans och balansavvikelse för respektive part på elmarknaden,

26) *balanskraft* sådan el som den enhet som sköter uppgifter som omfattas av det riksomfattande balansansvaret (*balanskraftsenheten*) använder för att skapa jämvikt mellan en elmarknadsparts elanskaffning och elleverans så att dessa är lika stora,

27) *balansansvarig* en part på elmarknaden som balanserar skillnaden mellan sin elproduktion och elanskaffning samt sin elförbrukning och sina elleveranser med den balanskraft som balanskraftsenheten har levererat,

28) *vertikalt integrerat företag* ett elföretag eller en grupp av elföretag där samma person eller personer direkt eller indirekt har rätt att utöva bestämmande inflytande och där det berörda företaget eller den berörda företagsgruppen bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring eller distribution och minst ett av områdena produktion eller leverans av el,

29) *anknutet företag* ett anknutet företag som avses i artikel 41 i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning och ett intresseföretag som avses i artikel 33.1 i samma direktiv samt företag som tillhör samma aktieägare,

30) *anbudsförfarande* förfarande genom vilket planerade ytterligare behov och ersättningskapacitet täcks genom leveranser från ny eller befintlig produktionskapacitet,

31) *styrning av efterfrågan för att främja energieffektiviteten* en övergripande eller integrerad metod som syftar till att påverka elförbrukningens omfattning och den tidpunkt vid vilken elen förbrukas för att därigenom minska förbrukningen av primärenergi och toppbelastningar genom att i stället för att gynna investeringar i ökad produktionskapacitet gynna investeringar i energieffektivitetsåtgärder eller andra åtgärder, om sådana investeringar är det mest effektiva och ekonomiska alternativet med hänsyn till de positiva effekterna för miljön och leveranssäkerhets- och distributionskostnadsaspekterna av lägre energiförbrukning,

32) *avtal om leverans av el* ett avtal om leverans av el, men som inte inbegriper ett elderivat,

33) *elderivat* ett finansiellt instrument som anges i avsnitt C punkt 5, 6 eller 7 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG och vars underliggande tillgång är el,

34) *bestämmande inflytande* rättigheter, avtal och andra medel som separat eller tillsammans, med hänsyn till de faktiska och juridiska omständigheterna i saken ger möjlighet att utöva avgörande inflytande i ett företag, i synnerhet genom

a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,

b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och dessas voteringar eller beslut.

II AVDELNINGEN

ELNÄT

2 kap.

Tillståndsplikt för elnätsverksamhet

4 §

Tillståndsplikt för elnätsverksamhet

I elnät i Finland får elnätsverksamhet utövas endast med Energimarknadsverkets tillstånd (*el-nätstillstånd*). Elnätstillstånd kan inte överföras på någon annan.

Elnätsverksamhet är inte tillståndspliktig om ett elnät används endast för skötseln av en fastighets eller en motsvarande fastighetsgrupps interna elleveranser.

5 §

Beviljande av elnätstillstånd

Elnätstillstånd beviljas om den sökande uppfyller de tekniska, ekonomiska och organisatoriska krav som ställs på den elnätsverksamhet som ansökan gäller. Tillståndet beviljas tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Elnätstillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för beviljande av tillståndet. Tillståndet eller tillståndsvillkoren kan ändras med tillståndshavarens samtycke eller också annars, om ändringen grundar sig på en ändring i lagstiftningen eller ett avgörande som en fullföljdsdomstol har meddelat eller om ändringen är nödvändig på grund av väsentliga förändringar i verksamhetsförutsättningarna.

Energimarknadsverket ska underrätta Europeiska kommissionen om att elnätstillstånd beviljats en stamnätsinnehavare. Dessutom ska beslutet om att tillstånd beviljats offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

6 §

Allmänna krav på den som söker elnätstillstånd

Den som söker elnätstillstånd ska uppfylla följande allmänna krav:

- 1) sökanden ska vara en sammanslutning eller en inrättning,
- 2) sökandens organisation ska motsvara omfattningen och arten av elnätsverksamheten,
- 3) sökanden ska ha tillräckligt med personal som motsvarar omfattningen och arten av nätverksamheten,
- 4) sökanden ska som anställda ha en sådan driftsledare och, om sökanden utför elarbeten, elarbetsledare som uppfyller de behörighetsvillkor som föreskrivs i eller med stöd av elsäkerhetslagen (410/1996),
- 5) sökanden ska ha ekonomiska förutsättningar för en lönsam elnätsverksamhet,
- 6) sökanden ska ha beslutanderätt i fråga om de medel som behövs för drift, underhåll och utveckling av elnät och rätt att besluta om att ingå

anslutningsavtal och elnätsavtal med nätanvändare,

7) om sökanden utöver elnätsverksamhet bedriver annan verksamhet eller om sökanden bedriver både stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet, ska sökanden ha lämnat en utredning över att dessa funktioner har skiljts åt på det sätt som föreskrivs i 12 kap.

7 §

Tilläggskrav för stamnätsinnehavare

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för stamnätsinnehavare ska utöver kraven i 6 § äga ett stamnät i Finland och uppfylla de krav i 5 kap. som gäller stamnätsinnehavares oberoende. Oberoendet ska ha säkerställts i enlighet med förfarandet enligt 5 kap. i denna lag och artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003, nedan *elhandelsförordningen*.

En sökande som har ingått i ett vertikalt integrerat företag ska utöver kraven i 1 mom. också uppvisa dokumentation på att anställda som i det företaget utfört uppgifter som hör till stamnätsinnehavaren inte har överförs till företag som producerar eller levererar el.

8 §

Elnätstillstånd för en systemansvarig stamnätsinnehavare

Energimarknadsverket ska i elnätstillståndet förordna en stamnätsinnehavare till *systemansvarig stamnätsinnehavare*.

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för systemansvarig stamnätsinnehavare ska utöver kraven i 6 och 7 § dessutom uppfylla följande krav:

- 1) sökanden ska ha ordnat balanskraftsenhetens funktioner så att de sköts av en separat verksamhetsenhet eller ett helägt dotterbolag, och
- 2) sökanden ska ha ordnat de funktioner som hänför sig till den riksomfattande balansavräk-

ningen så att de sköts av balanskraftsenheten eller av ett intressebolag som sökanden äger tillsammans med stamnätsinnehavare från andra EES-stater.

I elnätstillståndet för systemansvariga stamnätsinnehavare kan man ställa villkor som hänför sig till

- 1) den systemansvariges uppgifter och hur de utförs,
- 2) den systemansvariges skyldigheter och hur de fullgörs,
- 3) den systemansvariges rättigheter och hur de utövas.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan med Energimarknadsverkets tillstånd anförtra ett intressebolag som den systemansvarige stamnätsinnehavaren äger tillsammans med stamnätsinnehavare från andra EES-stater funktioner som hänför sig till den riksomfattande balansavräkningen. På tillståndsbeslutet tillämpas bestämmelserna i 5 § om beviljande av elnätstillstånd och bestämmelserna i 3 mom. om de villkor som i elnätstillståndet kan ställas på systemansvariga stamnätsinnehavare.

9 §

Elnätstillstånd för distributionsnätsinnehavare

I elnätstillståndet för distributionsnätsinnehavare bestämmer Energimarknadsverket ett geografiskt ansvarsområde för distributionsnätsinnehavaren gällande distributionsnätet. Efter det att elnätstillståndet beviljats kan Energimarknadsverket av vägande skäl ändra distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde.

Distributionsnätsinnehavaren kan avtala med andra innehavare av elnätstillstånd om ändring av ansvarsområdet. Abonnenterna i området och Energimarknadsverket ska underrättas om ändringen.

Den distributionsnätsinnehavare vars ansvarsområde överförs till en annan tillståndshavare är ansvarig för området tills överföringen på behörigt sätt har anmälts till Energimarknadsverket och abonnenterna i området. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om

de uppgifter som ska ges i anmälan och om anmälningsförfarandet.

10 §

Tilläggskrav för distributionsnätsinnehavare

En sökande som ansöker om elnätstillstånd för elnätsverksamhet i ett distributionsnät ska utöver de krav som anges i 6 § också uppfylla de krav som i 6 kap. ställs på juridiskt åtskild distributionsnätsverksamhet, om

- 1) en elmängd på minst 200 gigawattimmar har överförts i sökandens 400 volts elnät under vart och ett av de tre senaste kalenderåren, och
- 2) sökanden är verksam som en del av ett företag som bedriver elproduktion eller elleverans eller av en företagsgrupp där samma aktör har bestämmande inflytande och som bedriver elproduktion eller elleverans.

11 §

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät kan på ansökan beviljas en sökande som utövar elnätsverksamhet i ett distributionsnät eller högspänningsdistributionsnät inom ett geografiskt avgränsat område för industriell verksamhet eller näringsverksamhet eller område där gemensamma tjänster tillhandahålls, när nätet inte levererar el till konsumenter, om

- 1) driften eller produktionsprocessen hos nätanvändarna av särskilda tekniska skäl eller säkerhetsskäl bildar en gemensam helhet, eller
- 2) nätet distribuerar el i första hand till nätets ägare eller innehavare eller till ett till ägaren eller innehavaren anknutet företag.

Elnätstillstånd för slutna distributionsnät får emellertid inte beviljas sökande inom vars elnät el levereras till konsumenter, om det inte är fråga om elleverans till ett litet antal konsumenter som har sådana förbindelser med sökanden som baserar sig på ett anställningsförhållande eller motsvarande förbindelser.

På slutna distributionsnät och innehavare av slutna distributionsnät tillämpas det som i denna

lag bestäms om högspänningsdistributionsnät, distributionsnät och innehavare av distributionsnät, om inte något annat föreskrivs särskilt. På tillståndsbeslutet tillämpas det som i 5 § föreskrivs om beviljande av elnätstillstånd.

12 §

Befrielse från elnätstillstånd för vissa sammanlänknings

Energimarknadsverket kan i enskilda fall för viss tid tillåta att elnätsverksamhet utövas utan elnätstillstånd, om nätinnehavaren har beviljats undantag enligt artikel 17 i elhandelsförordningen. Befrielse kan beviljas för högst den tid som undantaget enligt artikel 17 i elhandelsförordningen gäller. Befrielsen kan inte överföras på någon annan.

Bestämmelserna om nätinnehavare i denna lag tillämpas inte på en nätinnehavare som fått befrielse. Energimarknadsverket kan dock i sitt beslut om befrielse från tillståndsplikten ställa villkor som gäller tillgången till nätet via sammanlänknings i fråga samt driftsäkerheten. Villkoren för tillgången till nätet kan hänföra sig till

- 1) fördelningen av överföringskapaciteten,
- 2) fördelningen av intäkter från överbelastning,
- 3) de avgifter som tas ut av sammanlänknings användare.

3 kap.

Byggande av elnät

13 §

Byggande av distributionsnät

En distributionsnätsinnehavare har ensamrätt att bygga distributionsnät på sitt ansvarsområde.

Andra får bygga distributionsnät på ansvarsområdet, om

- 1) det är fråga om en anslutningsledning eller reservmatningsförbindelse genom vilken ett el-

driftsställe ansluts till distributionsnätsinnehavarens elnät på ansvarsområdet,

- 2) det är fråga om en anslutningsledning eller reservmatningsförbindelse genom vilken ett eller flera kraftverk ansluts till distributionsnätsinnehavarens eller någon annan nätinnehavarens elnät på ansvarsområdet,

- 3) det är fråga om ett internt nät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp,

- 4) nätinnehavaren ger någon annan sitt samtycke till att nätet byggs.

14 §

Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska projekttillstånd begäras hos Energimarknadsverket. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt vilken sträcker sig över riksgränsen ska projekttillstånd begäras hos ministeriet. Projekttillstånd som beviljats för byggande av en elledning som sträcker sig över riksgränsen kan inte överföras på någon annan.

Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I projekttillståndet bestäms inte var elledningen ska dras. Innan projekttillstånd har beviljats behövs inte någon områdesreservering eller kommunens samtycke enligt 17 § i fråga om hur ledningen ska dras. Av tillståndsbeslutet ska det framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) har beaktats.

15 §

Ansökan om projekttillstånd

Bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet. Till en ansökan som gäller ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen fogas.

16 §

Beviljande av projekttillstånd

En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas är att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas för en elledning som över-skrider riksgränsen är dessutom att byggandet av elledningen också i övrigt är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på elmarknaden.

Om ansökan inte gäller en elledning som överskrider riksgränsen, ska projekttillstånd trots bestämmelserna i 1 mom. beviljas för

1) en anslutningsledning genom vilken ett el-driftsställe eller ett eller flera kraftverk ansluts till närmaste elnät med en nominell spänning på minst 110 kilovolt,

2) en elledning som en distributionsnätsinne-havare bygger inom sitt ansvarsområde eller från sitt ansvarsområde, om elledningen förenar delar av distributionsnätsinnehavarens elnät med varandra eller distributionsnätsinnehavarens elnät med ett annat elnät.

Till projekttillståndet kan sådana villkor fogas som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd.

17 §

Bestämmelser om kommunens ställning

Dragning av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt kräver kommunens samtycke, om inte rätten att placera elledningen grundar sig på ett sådant inlösningsförfarande som avses i lagen om inlösen av fast egen-dom och särskilda rättigheter (603/1977) och elledningen byggs någon annanstans än på ett område som i planen har reserverats för detta ändamål. Kommunen får inte vägra samtycke eller ställa villkor för det utan giltiga skäl som baserar sig på områdesplaneringen eller som hänför sig till miljöaspekter eller andra omständighe-

ter, om vägran eller villkoren medför oskäligt förfång för tryggheten av elöverföringen eller för sökanden.

Distributionsnätsinnehavaren ska se till att kommunerna informeras om planeringen av anläggandet av ett distributionsnät. Distributionsnätsinnehavaren ska i samråd med kommunerna inom sitt ansvarsområde även i övrigt se till att samarbetet är tillräckligt för att nätet ska kunna placeras med beaktande av kommunernas synpunkter på markanvändningen.

4 kap.

Nätinnehavarens allmänna skyldigheter och prissättningen av nättjänster

18 §

Allmänna principer för tillhandahållande av nättjänster

Nätinnehavare ska tillhandahålla parterna på elmarknaden sina elnätstjänster på ett jämlikt och icke-diskriminerande sätt. Tjänster får inte tillhandahållas på villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln.

19 §

Skyldighet att utveckla nätet

För att garantera sina nätanvändare tillgång på el av tillräckligt god kvalitet ska nätinnehavaren upprätthålla, driva och utveckla sitt elnät och förbindelserna till andra nät i enlighet med de föreskrivna kraven på elnätverksamhet och nätanvändarnas rimliga behov.

Elnätet ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) det uppfyller kvalitetskraven på elnätverksamhet och den tekniska kvaliteten på elöverföringen och eldistributionen också i övrigt är god,

2) det och elnätstjänsterna fungerar tillförlitligt och säkert vid normala klimatrelaterade, me-

kaniska och andra yttre störningar som kan förutses,

3) det och elnätstjänsterna fungerar så tillförlitligt som möjligt vid störningar under normala förhållanden och vid sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011),

4) det är kompatibelt med elsystemet och vid behov kan anslutas till ett annat elnät,

5) driftställen och kraftverk som uppfyller kraven kan anslutas till elnätet,

6) nätinnehavaren i övrigt kan fullgöra de skyldigheter som hör till nätinnehavaren eller som denne ålagts med stöd av denna lag.

Särskilda bestämmelser utfärdas om elnätens elsäkerhet.

20 §

Anslutningsskyldighet

Nätinnehavaren ska på begäran och mot skälig ersättning till sitt elnät ansluta de eldriftsställen och kraftverk inom sitt verksamhetsområde som uppfyller de tekniska kraven. Anslutningsvillkoren och de tekniska kraven ska vara objektiva och icke-diskriminerande och beakta elsystemets driftsäkerhet och effektivitet.

Nätinnehavaren ska publicera de tekniska kraven för anslutning och en skälig tid inom vilken nätinnehavaren behandlar de anbudsförfrågningar som gäller anslutning.

Nätinnehavaren ska på begäran ge den som ska anslutas en omfattande och tillräckligt detaljerad uppskattning av anslutningskostnaderna och en bedömning av när anslutningen kan levereras.

21 §

Överföringsskyldighet

Nätinnehavaren ska inom gränserna för överföringskapaciteten för sitt elnät, mot skälig ersättning sälja elöverförings- och eldistributions-tjänster till dem som behöver sådana.

22 §

Nätinnehavarens uppgift vid mätningen av elleveranser

Nätinnehavaren ska ordna den mätning av elleveranser i sitt nät som ligger till grund för balansavräkningen och faktureringen samt registreringen av mätuppgifterna och deras anmälan till parterna på elmarknaden. De mätuppgifter som behövs vid faktureringen ska lämnas till elleverantören per eldriftsställe eller per mätning.

Vid ordnandet av mättjänster ska nätinnehavaren verka för att nätanvändarna använder el effektivt och sparsamt och främja möjligheterna att styra elförbrukningen.

Nätinnehavaren kan antingen tillhandahålla mättjänster som eget arbete eller skaffa tjänsterna hos utomstående. Tjänster kan därvid skaffas också hos andra parter inom elhandeln.

Närmare bestämmelser om mätning av elleveranser i elnät utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

- 1) installering av mätutrustning på eldriftsställen och i kraftverk,
- 2) krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,
- 3) avläsning av mätapparatur,
- 4) utnyttjande av mätningssuppgifter,
- 5) tidsfördelning i fråga om mättjänster.

23 §

Anskaffning av förlustenergi för elnätet

Nätinnehavaren ska skaffa energi för att täcka överföringsförluster i sitt elnät och reservkraft för driften av sitt elnät i enlighet med öppna, icke-diskriminerande och marknadsbaserade förfaranden.

24 §

Allmänna bestämmelser om försäljningsvillkoren för och prissättningen av nättjänster

Försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de bestäms ska vara objektiva och icke-diskrimine-

rande för alla nätanvändare. Undantag från dem får göras endast av särskilda skäl. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenterna ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Prissättningen av nättjänsterna ska vara skälig enligt en helhetsbedömning.

I prissättningen av nättjänsterna får inte finnas villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln. Elsystemets driftsäkerhet och effektivitet samt de kostnader och fördelar som följer av att ett kraftverk ansluts till nätet ska emellertid beaktas i prissättningen.

25 §

Punktprissättning

Nätinnehavaren ska för sin del ordna förutsättningar för att en nätanvändare ska kunna avtala om alla nättjänster med den nätinnehavare till vars nät användaren är ansluten.

Nätinnehavaren ska för sin del ordna förutsättningar för att en nätanvändare genom att betala avgifterna får rätt att använda hela landets elnät utgående från sin anslutningspunkt, med undantag av utlandsförbindelser.

26 §

Nätinnehavarens prestationer när det gäller byte av elleverantör

Nätinnehavaren får inte ta ut en separat avgift för prestationer som hänför sig till ett byte av elleverantör.

27 §

Publicering av försäljningsvillkor och nyckeltal för nättjänster

Nätinnehavaren ska publicera uppgifter om de allmänna försäljningsvillkoren och försäljningspriserna för sina nättjänster samt grunderna för hur de bestäms.

Nätinnehavaren ska underrätta Energimarknadsverket om gällande försäljningsvillkor och försäljningspriser för sina nättjänster samt om grunderna för hur de bestäms. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i anmälan och om anmälningsförfarandet.

Nätinnehavaren ska publicera uppgifter om prisnivån på sina nättjänster, nätverksamhetens effektivitet, kvalitet och lönsamhet, utveckling av elnät och sådana nyckeltal för sitt elnät som beskriver verksamheten på elmarknaden. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka nyckeltal denna skyldighet ska gälla, vilka formler och anvisningar som ska följas vid beräkning av nyckeltalen och hur nyckeltalen ska publiceras.

28 §

Nätinnehavarens beredskapsplanering

Nätinnehavaren ska genom ändamålsenlig planering förbereda sig för störningar under normala förhållanden och sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Nätinnehavaren ska göra upp en beredskapsplan och i behövlig omfattning delta i beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen. Beredskapsplanen ska uppdateras åtminstone en gång per två år och när det sker en betydande förändring i omständigheterna.

Närmare bestämmelser om innehållet i beredskapsplanen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla nödvändigt ordnande av elnätsverksamhet och elöverföring eller eldistribution i syfte att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning eller näringslivets funktionsförmåga.

Beredskapsplanen och ändringar i den ska lämnas till Försörjningsberedskapscentralen. Centralen har rätt att inom sex månader från det att den mottagit beredskapsplanen kräva att nätinnehavaren gör ändringar i planen om den inte uppfyller de krav som föreskrivs.

Försörjningsberedskapscentralen ska ålägga nätinnehavaren att rätta till sin överträdelse el-

ler försummelse, om denne bryter mot eller försummar sina skyldigheter enligt denna paragraf. I beslutet kan det förordnas om hur överträdelserna eller försummelsen ska rättas till.

Bestämmelser om beredskapsplanering som ska trygga försörjningsberedskapen utfärdas särskilt.

29 §

Nätinnehavarens samarbetskyldighet vid störningar

Vid störningar ska nätinnehavaren i syfte att eliminera störningarna och begränsa effekten av dem samarbeta med andra elnätinnehavare och räddningsmyndigheterna, polisen, de kommunala myndigheterna, vägmyndigheterna och innehavare av andra samhällstekniska nät inom sitt verksamhetsområde. Nätinnehavaren ska vid störningar delta i arbetet med att skapa en lägesbild som hänför sig till verksamhetsområdet och lämna den myndighet som svarar för att lägesbilden skapas de uppgifter den behöver för detta.

Distributionsnätinnehavaren ska för det samarbete som avses i 1 mom. ordna en separat telefonförbindelse till sitt kontrollrum eller en annan plats varifrån nätinnehavarens åtgärder för att eliminera störningarna leds.

30 §

En stamnätsinnehavares och en juridiskt åtskild distributionsnätinnehavares rätt att anskaffa och leverera el

En stamnätsinnehavare och en sådan nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet kan anskaffa och leverera el, om syftet med verksamheten är att

- 1) skaffa energi för att täcka överföringsförluster i elnätet,
- 2) sköta uppgifter som omfattas av systemansvaret,
- 3) kontrollera överföringsbegränsningar,
- 4) använda flyttbara reservkraftsaggregat för byggande, drift och underhåll av nätet och att till nätet leverera el som producerats med dessa,

5) skaffa el för eget bruk till sammanslutningens lokaler, transformator- och kopplingsstationer eller länkstationer eller till sammanslutningens andra motsvarande objekt,

6) distributionsnätinnehavaren med stöd av skyldigheten enligt denna lag ska leverera el till slutförbrukarna i en situation där detaljförsäljarens leverans har avbrutits av en orsak som beror på försäljaren.

5 kap.

Bestämmelser som gäller stamnätet och stamnätsinnehavare

31 §

Definition av stamnät och fastställande av de elledningar och anläggningar som hör till stamnätet

Stamnät är

1) ett riksomfattande enhetligt elöverföringsnät som består av elledningar med en nominell spänning på minst 110 kilovolt, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar,

2) en sammanlänkning för en nominell spänning på minst 110 kilovolt som är i en stamnätsinnehavares besittning.

Stamnätsinnehavaren ska för varje tillsynsperiod som gäller prissättning av överföringstjänster senast nio månader innan tillsynsperioden börjar fastställa vilka elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar som hör till innehavarens stamnät och publicera beslutet om fastställande. Före fastställandet ska stamnätsinnehavaren ge sina nätanvändare samt de myndigheter och andra intressentgrupper som saken berör tillfälle att framföra sin åsikt om förslaget till fastställande. Stamnätsinnehavaren kan stryka elledningar, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar ur ett publicerat beslut innan nästa tillsynsperiod börjar endast av vägande skäl.

Stamnätsinnehavarens beslut om fastställande och ändringar i beslutet ska lämnas till Energimarknadsverket. Om beslutet om fastställande strider mot lagen har Energimarknadsverket

ket rätt att inom tre månader från mottagandet av en sådan anmälan kräva att stamnätsinnehavaren gör ändringar i beslutet.

En avtalspart i fråga om stamnätsinnehavarens nättjänst har rätt att inom en månad från det att stamnätsinnehavaren har publicerat sitt beslut om fastställande begära att Energimarknadsverket ska pröva huruvida beslutet eller ändringar i det är lagenliga. Den som begärt prövningen har rätt att överklaga det beslut som Energimarknadsverket fattat med anledning av begäran.

32 §

Stamnätsinnehavarens oberoende

I fråga om sin organisation och sitt beslutsfattande ska stamnätsinnehavaren se till

1) att samma person eller personer inte har rätt att

a) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas och direkt eller indirekt ha bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. gentemot en stamnätsinnehavare eller ett stamnät, eller

b) direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande över en stamnätsinnehavare eller ett stamnät och direkt eller indirekt ha bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas,

2) att samma person eller personer inte för en stamnätsinnehavare får utse ledamöter i förvaltningsrådet, styrelsen eller organ som juridiskt företräder stamnätsinnehavaren och inte har rätt att direkt eller indirekt utöva bestämmande inflytande över eller utöva någon rättighet enligt 2 mom. i ett företag som producerar eller levererar el,

3) att en och samma person inte är ledamot i förvaltningsrådet, styrelsen eller i ett organ som juridiskt företräder företaget i både stamnätsinnehavaren och ett företag som producerar eller levererar el.

De rättigheter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är

1) rätten att rösta,

2) befogenheten att utse ledamöter i förvaltningsrådet eller styrelsen eller i ett organ som juridiskt företräder företaget,

3) ägande av en majoritetsandel.

Om den person som avses i 1 mom. är staten eller ett annat offentligt organ, ska två separata offentliga organ som utövar bestämmande inflytande, å ena sidan, i en stamnätsinnehavare eller över ett stamnät och, å andra sidan, i ett företag som producerar eller levererar el eller naturgas, vid tillämpningen av 1 mom. inte anses vara samma person.

Slutförbrukare som bedriver verksamhet inom produktion eller leverans av el, antingen direkt eller genom ett företag där de har bestämmande inflytande antingen enskilt eller gemensamt med någon annan slutförbrukare, ska inte vid tillämpningen av 1 mom. 1 punkten betraktas som företag som producerar eller levererar el, förutsatt att slutförbrukaren eller slutförbrukarna och det företag där den eller de har bestämmande inflytande är nettoförbrukare av el uttryckt i årligt genomsnitt och förutsatt att det ekonomiska värdet av den el som de levererar till tredje part är obetydligt i förhållande till deras övriga affärsverksamhet.

33 §

Säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende

Stamnätsinnehavarens oberoende enligt 32 § ska säkerställas i enlighet med det förfarande som anges i denna paragraf och artikel 3 i elhandelsförordningen. I förfarandet kan stamnätsinnehavaren beviljas undantag från kraven i 32 § 1 mom., om stamnätet den 3 september 2009 tillhörde ett vertikalt integrerat företag och det finns arrangemang som garanterar ett mer effektivt oberoende för stamnätsinnehavaren än bestämmelserna i kapitel V i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, nedan *elmarknadsdirektivet*.

Stamnätsinnehavaren ska till Energimarknadsverket anmäla alla planerade affärstransak-

tioner och andra på dess organisation eller beslutsfattande inverkan åtgärder som kan komma att kräva en omprövning av huruvida transaktionerna och åtgärderna uppfyller kraven i 32 §.

Energimarknadsverket ska inleda förfarandet för säkerställande

1) när stamnätsinnehavaren gör en anmälan i enlighet med 2 mom.,

2) på eget initiativ då verket får vetskap om att en planerad ändring som gäller stamnätets ägare eller innehavare kan leda till överträdelse av 32 § eller då verket har anledning att misstänka att en sådan överträdelse kan ha skett,

3) efter en motiverad begäran från Europeiska kommissionen.

Energimarknadsverket ska fatta ett interimistiskt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende inom fyra månader från det att stamnätsinnehavarens anmälan eller Europeiska kommissionens begäran anlände. Det anses att ett interimistiskt beslut har fattats, om Energimarknadsverket inte har meddelat beslut inom denna tid. Verket ska utan dröjsmål meddela Europeiska kommissionen det interimistiska beslutet så att säkerställandet kan slutföras i enlighet med artikel 3 i elhandelsförordningen. Tillsammans med anmälan ska verket lämna Europeiska kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt.

34 §

Stamnätsinnehavarens skyldighet att anmäla ägare från tredjeländer

Stamnätsinnehavaren ska underrätta Energimarknadsverket om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över stamnätet eller stamnätsinnehavaren.

Energimarknadsverket ska utan dröjsmål meddela ministeriet och Europeiska kommissionen, om

1) säkerställande av en stamnätsinnehavarens oberoende begärs av stamnätets ägare eller inne-

havare som en eller flera personer från tredjeländer har bestämmande inflytande över,

2) Energimarknadsverket annars fått kännedom om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över stamnätet eller stamnätsinnehavaren.

35 §

Säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende när det gäller ägande som härstammar från tredjeländer

Stamnätsinnehavarens oberoende ska säkerställas i enlighet med det förfarande som anges i denna paragraf i en situation som avses i 34 §.

Energimarknadsverket ska inom fyra månader från det att en stamnätsinnehavarens anmälan anlände fatta ett interimistiskt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt. Energimarknadsverket ska utan dröjsmål meddela ministeriet och Europeiska kommissionen om det interimistiska beslutet samt begära ett yttrande av ministeriet enligt 36 § och ett yttrande av Europeiska kommissionen om huruvida stamnätsinnehavaren uppfyller kraven i artikel 9 i elmarknadsdirektivet. Tillsammans med anmälan ska Energimarknadsverket lämna ministeriet och Europeiska kommissionen sådana uppgifter som är av betydelse för behandlingen av ärendet.

Energimarknadsverket ska inom två månader från utgången av den period som reserverats för Europeiska kommissionens i 2 mom. och 36 § avsedda yttrande fatta sitt slutliga beslut om säkerställandet av stamnätsinnehavarens oberoende. När Energimarknadsverket fattar sitt slutliga beslut ska det beakta Europeiska kommissionens yttrande så noggrant som möjligt. Om Europeiska kommissionen inte har avgett något yttrande inom den period som föreskrivits, ska den inte anses ha några invändningar mot Energimarknadsverkets interimistiska beslut.

Energimarknadsverket ska fatta ett negativt beslut i fråga om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende, om

1) det inte har påvisats att stamnätsinnehavaren uppfyller kraven i 32 §, eller

2) ministeriet har lämnat ett yttrande till Energimarknadsverket i enlighet med 36 § och det enligt yttrandet inte har visats för ministeriet att säkerställandet inte äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen.

Energimarknadsverket ska foga ministeriets och Europeiska kommissionens yttranden till sitt slutliga beslut.

36 §

Ministeriets yttrande om leveranssäkerhet

Ministeriet ska lämna Energimarknadsverket ett yttrande om huruvida säkerställandet av stamnätsinnehavarens oberoende i en sådan situation som avses i 34 § äventyrar energileveranssäkerheten nationellt eller inom Europeiska unionen. Yttrandet ska lämnas till Energimarknadsverket så att verket har tillräckligt med tid för att behandla yttrandet. Vid prövningen av ärendet ska ministeriet beakta

1) de rättigheter och skyldigheter enligt internationell rätt som Europeiska unionen har gentemot det tredjeland som saken gäller, också enligt sådana avtal med ett eller flera tredjeländer som Europeiska unionen är part i och som rör energileveranssäkerhet,

2) de rättigheter och skyldigheter som Finland har gentemot det tredjeland som saken gäller, enligt avtal som Finland ingått med det tredjelandet förutsatt att avtalen överensstämmer med Europeiska unionens lagstiftning,

3) andra specifika omständigheter och förhållanden som gäller fallet och det berörda tredjelandet.

Ministeriet ska för sitt yttrande begära ett yttrande av Europeiska kommissionen om huruvida säkerställandet äventyrar energileveranssäkerheten inom Europeiska unionen. I sitt eget yttrande ska ministeriet beakta Europeiska kommissionens yttrande så noggrant som möjligt.

Ministeriet kan avvika från Europeiska kommissionens yttrande, om säkerställandet äventyrar energileveranssäkerheten i Finland eller någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

I ministeriets yttrande får ändring inte sökas särskilt.

37 §

Genomförande av en affärstransaktion

Stamnätsinnehavaren eller parterna får inte påbörja affärstransaktioner eller vidta åtgärder som avses i 33 § 2 mom. eller 34 § 1 mom. innan stamnätsinnehavarens oberoende har säkerställts för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller det vid behandlingen av ärendet bestäms något annat.

Det som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att en inlösen skyldighet eller inlösenrätt enligt 18 kap. 1 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) fullgörs eller utövas eller att tillstånd för en fusion enligt 16 kap. i den lagen beviljas. Fusionen får dock inte registreras innan stamnätsinnehavarens oberoende har säkerställts med avseende på fusionen.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på beslut som gäller utnämning av ledamöter i stamnätsinnehavarens förvaltningsråd eller styrelse eller i ett organ som enligt lag företräder företaget.

38 §

Åtgärder med anledning av vägran att säkerställa stamnätsinnehavarens oberoende

På förslag av Energimarknadsverket kan marknadsdomstolen bestämma att en affärstransaktion eller åtgärd ska hävas, om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende har vägrats för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga. Innan Energimarknadsverket lägger fram sitt förslag ska det rådgöra med parterna om frivilligt hävande av affärstransaktionen eller åtgärden. Om det avtalas att affärstransaktionen

eller åtgärden hävs frivilligt, ställer Energimarknadsverket de villkor som ska iakttas.

39 §

Ändring i beslut om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende

Oberoende av ett tidigare beslut kan Energimarknadsverket fatta ett nytt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av en stamnätsinnehavarens oberoende, om stamnätsinnehavaren eller parterna har gett felaktiga eller vilseledande uppgifter som i väsentlig mån har inverkat på beslutet eller om en affärstransaktion eller åtgärd har genomförts i strid med 37 §. Ett nytt beslut kan fattas endast av vägande skäl om mer än fem år har förflutit sedan det tidigare beslutet vann laga kraft eller affärstransaktionen eller åtgärden genomfördes.

40 §

Kvalitetskrav i fråga om stamnätets funktion

Stamnätet ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav som ställs i Europeiska unionens lagstiftning på nätens driftsäkerhet och tillförlitlighet,

2) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som i elnätstillståndet ställs på den systemansvariga stamnätsinnehavaren,

3) driften av nätet inte störs av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan,

4) nätet har tillräcklig överföringskapacitet för att trygga förutsättningarna för att den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde ska bevaras som ett enhetligt budområde för elhandeln.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan dock göra undantag från kravet i 1 mom. 4 punkten

1) om det är fråga om elansaffning eller balkraftshandel för fullgörande av systemansvaret och undantaget är ändamålsenligt med

tanke på elsystemets driftsäkerhet eller effektivitet,

2) om en betydande ändring i balansen mellan elproduktionen och konsumtionen orsakar en permanent eller långvarig överbelastning av överföringskapaciteten mellan ansvarsområdets olika delar och stamnätsinnehavaren inte rimligen kan förutsättas ha tagit denna överbelastning i beaktande i sin verksamhet och inte rimligen kan förväntas vidta de åtgärder som behövs för att utveckla nätet så snabbt att man kan undvika att ansvarsområdet delas in i budområden.

41 §

Plan för utveckling av stamnätet

Stamnätsinnehavaren ska göra upp en tioårig utvecklingsplan för sitt stamnät och dess förbindelser till andra elnät. Stamnätsinnehavaren ska använda utvecklingsplanen som underlag när den unionsomfattande nätutvecklingsplan utarbetas som det föreskrivs om i elhandelsförordningen. Utvecklingsplanen har ingen annan rättsverkan för stamnätsinnehavaren, nätanvändarna eller de myndigheter som övervakar stamnätsinnehavaren. Utvecklingsplanen ska uppdateras med två års intervaller.

Utvecklingsplanen ska innehålla

1) en plan över investeringar vilka ifall de förverkligas leder till att skyldigheten att utveckla nätet som avses i 19 § 1 mom. fullgörs och kvalitetskraven för verksamhet i stamnätet uppfylls,

2) en plan över investeringar som gäller sammanlänkningsplaner och som behövs för en effektiv funktion av den nationella och regionala elmarknaden och av Europeiska unionens inre marknad för el,

3) en utredning av de metoder som använts när utvecklingsplanen utarbetades och av de prognoser och övriga antaganden som planen grundar sig på och som gäller elkonsumtionens och elproduktionens utveckling.

Utvecklingsplanen ska publiceras. Innan utvecklingsplanen publiceras ska stamnätsinnehavaren ge sina nätanvändare samt de myndigheter och andra intressentgrupper som saken berör

tillfälle att framföra sin åsikt om utvecklingsplanen.

42 §

Kompensation mellan stamnätsinnehavare

Stamnätsinnehavaren ska sköta de uppgifter som hänför sig till det system med kompensationsbetalningar mellan stamnätsinnehavare som det föreskrivs om i elhandelsförordningen.

43 §

Överföringsavgifter för import och export av el

Stamnätsinnehavaren ska utöver den överföringsavgift som hör till punktprissättningen enligt 25 § 2 mom. ta ut en separat överföringsavgift för import och export av el till och från sitt nät, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller av avtal som stamnätsinnehavaren har ingått och som grundar sig på ömsesidighet när det gäller elsystemets driftsäkerhet och effektivitet samt på marknadsbetingelserna. Överföringsavgifterna ska uppfylla de förutsättningar om vilka det föreskrivs i 24 §.

44 §

Den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde

Till den systemansvariga stamnätsinnehavarens ansvarsområde hör rikets territorium med undantag för landskapet Åland.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren svarar inom sitt ansvarsområde för de uppgifter som omfattas av systemansvaret och för andra uppgifter som hör till stamnätsinnehavaren enligt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och enligt elhandelsförordningen och bestämmelser som antagits med stöd av den.

45 §

Systemansvar

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska svara för att Finlands elsystem är tekniskt funktionsdugligt och driftsäkert samt ha hand om de uppgifter som omfattas av det riksomfattande balansansvaret och om den riksomfattande balansavräkningen på ett ändamålsenligt och för parterna på elmarknaden jämlikt och icke-diskriminerande sätt (*systemansvar*). Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska upprätthålla och utveckla sina verksamheter och tjänster inom systemansvaret samt upprätthålla, driva och utveckla sitt elnät och övriga anläggningar som behövs för att sköta systemansvaret samt förbindelserna till andra nät så att de fungerar effektivt och så att förutsättningarna kan tryggas för en effektiv funktion av den nationella och regionala elmarknaden och av Europeiska unionens inre marknad för el.

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren kan ställa sådana villkor för användning av elöverföringssystemet och de anslutna kraftverken och belastningarna som är nödvändiga för att systemansvaret ska kunna fullgöras. Villkoren kan tillämpas i enskilda fall efter det att Energimarknadsverket har fastställt dem. De fastställda villkoren kan tillämpas även om de överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Närmare bestämmelser om hur systemansvaret ska fullgöras och om dess innehåll får utfärdas genom förordning av ministeriet.

46 §

Riksomfattande balansansvar

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska sörja för att den kortvariga balansen mellan elproduktionen och elförbrukningen hela tiden upprätthålls inom dennes ansvarsområde (*riksomfattande balansansvar*). Det riksomfattande balansansvaret omfattar alla de åtgärder och resurser som krävs för att fullgöra ansvaret och

som ska tillses eller garanteras för respektive balansavräkningsperiod.

Anskaffningsvillkoren för den el som behövs för fullgörande av det riksomfattande balansansvaret samt köpevillkoren för balanskraften ska vara jämlika och icke-diskriminerande för parterna på elmarknaden och i dem får inte ingå villkor som är ogrundade eller uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln. I villkoren ska dock de krav som följer av elsystemets driftsäkerhet och effektivitet beaktas. Villkoren ska dessutom sporra nätanvändarna att balansera sin inmatning och sitt uttag av el.

Prissättningen av balanskraften ska vara skälig.

47 §

Riksomfattande balansavräkning

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska inom sitt ansvarsområde sörja för att områdets elbalans och de balansansvarigas elbalanser klarläggs (*riksomfattande balansavräkning*). I den riksomfattande balansavräkningen ska man för varje balansavräkningsperiod klarlägga balansavvikelseerna mellan balanskraftsenheten och de balansansvariga samt balansavvikelseerna mellan balanskraftsenheten och balanskraftsenheterna inom andra stamnätsinnehavares ansvarsområden. Om längden på den balansavräkningsperiod som tillämpas i den riksomfattande balansavräkningen inte har reglerats i elhandelsförordningen eller i bestämmelser som antagits med stöd av den, utfärdas bestämmelser om periodens längd genom förordning av statsrådet.

48 §

Publicerande av villkor för tjänster som hänför sig till systemansvaret

Den systemansvariga stamnätsinnehavaren ska i fråga om de tjänster som hör till systemansvaret publicera och till Energimarknadsverket anmäla gällande försäljnings- och anskaffningsvillkor och grunderna för hur de bestäms, gällande försäljnings- och anskaffningspriser och

grunderna för hur de bestäms samt de villkor som avses i 45 § 2 mom.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska publiceras och anmälas samt om förfarandet för publicering och anmälan.

49 §

Utveckling av det informationsutbyte som krävs för elhandeln och balansavräkningen

Det är den systemansvariga stamnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för elhandeln och balansavräkningen. Utvecklingsverksamheten ska främja ett effektivt informationsutbyte som är jämlikt och icke-diskriminerande med avseende på elmarknadsparterna, nätinnehavarna och de balansansvariga. Utvecklingen av informationsutbytet omfattar åtminstone

1) utvecklande av standarder för meddelandefrafiken och deltagande i det internationella utvecklingssamarbetet i anknytning till det,

2) utvecklande av procedurer som hänför sig till informationsutbyte och deltagande i internationellt utvecklingsarbete i anknytning till det,

3) uppgörande av förslag för ministeriet om ändring av standarderna för meddelandefrafiken och de procedurer som hänför sig till informationsutbyte,

4) upprätthållande av en testtjänst för meddelandefrafiken,

5) informering, utbildning och rådgivning som hänför sig till informationsutbyte,

6) kontroll av hur standarderna för meddelandefrafiken och procedurerna för informationsutbyte iakttas.

De uppgifter som avses i 1 mom. finansieras med separata avgifter som den systemansvariga stamnätsinnehavaren har rätt att ta ut av dem som använder stamnätsservicen, balanstjänsten eller i 1 mom. avsedd service. Avgifterna får täcka skäliga kostnader som uppdraget orsakat den systemansvariga stamnätsinnehavaren och en skälig vinst. Grunderna för bestämmande av avgifterna ska vara jämlika och icke-diskrimine-

rande. Uppgifter om avgifterna och grunderna för hur de bestäms ska publiceras.

6 kap.

Bestämmelser som gäller distributionsnät och distributionsnätsinnehavare

50 §

Kvalitetskrav i fråga om högspänningsdistributionsnätets funktion

Ett högspänningsdistributionsnät ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som en systemansvarig stamnätsinnehavare ställt,

2) driften av nätet inte störs av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan.

51 §

Kvalitetskrav i fråga om distributionsnätets funktion

Ett distributionsnät ska planeras, byggas och upprätthållas så att

1) nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som en systemansvarig stamnätsinnehavare ställt,

2) fel i distributionsnätet som uppkommit till följd av storm eller snöbelastning inte orsakar avbrott i eldistributionen på över 6 timmar för nätanvändare inom detaljplaneområden,

3) fel i distributionsnätet som uppkommit till följd av storm eller snöbelastning inte orsakar avbrott i eldistributionen på över 36 timmar för nätanvändare på ett annat område än det som avses i 2 punkten.

Distributionsnätsinnehavaren kan bestämma en målnivå för driftstället med avvikelse från 1 mom. 3 punkten i enlighet med de lokala förhållandena, om

1) driftstället finns på en ö som saknar broförbindelse, annan motsvarande fast förbindelse el-

ler förbindelse med en landsvägsfärja i reguljär trafik, eller

2) driftställets årliga elförbrukning har varit högst 2 500 kilowattimmar under de tre föregående kalenderåren och kostnaderna för de investeringar som krävs för att uppfylla kraven i 1 mom. 3 punkten skulle bli exceptionellt höga för driftstället till följd av det långa avståndet till andra driftställen.

52 §

Utvecklingsplan för distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska göra upp en utvecklingsplan för sitt distributionsnät. Planen ska innehålla de åtgärder som leder till att kraven enligt 51 och 119 § uppfylls och upprätthålls i distributionsnätet. Utvecklingsplanen ska uppdateras med två års intervaller.

Utvecklingsplanen ska innehålla detaljerade åtgärder som är fördelade på perioder om två kalenderår och som systematiskt och långsiktigt förbättrar distributionsnätets tillförlitlighet och säkerhet och som leder till att distributionsnätet uppfyller de krav som föreskrivs i 51 och 119 §. I utvecklingsplanen ska man utifrån nätanvändarnas rimliga behov fästa vikt vid att eltillgången tryggas på elförbrukningsplatser med funktioner och tjänster som är viktiga för att säkerställa ledningen av och säkerheten i samhället, befolkningens försörjning eller näringslivets funktionsförmåga. Vid placeringen av de elledningar som ingår i utvecklingsplanen ska man så långt det är möjligt utnyttja dragningar som är gemensamma med andra samhällstekniska nät.

Utvecklingsplanen och ändringar i den ska lämnas till Energimarknadsverket. Verket har rätt att inom sex månader från det att den mottagit planen kräva att distributionsnätsinnehavaren gör ändringar i planen, om det finns anledning att misstänka att de åtgärder som ingår i planen inte leder till att kraven enligt 51 och 119 § uppfylls eller om utvecklingsplanen inte uppfyller de krav som anges i 2 mom.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska ges i ut-

vecklingsplanen och om hur planen ska lämnas till Energimarknadsverket.

53 §

Distributionsnätsinnehavarens anslutningsvillkor

En distributionsnätsinnehavare ska ha offentliga allmänna avtalsvillkor för sådana nätanvändare som ansluter sig till ett distributionsnät med en nominell spänning på högst 20 kilovolt.

54 §

Tidsfördelning i fråga om eldistributionstjänster i distributionsnätet

Distributionsnätsinnehavaren ska erbjuda sina distributionsnätsanvändare olika eldistributionstjänster som motsvarar deras behov.

55 §

Prissättning av eldistribution i distributionsnät oberoende av avstånd

I distributionsnätet får priset på eldistributionen inte vara beroende av nätanvändarens geografiska läge inom nätinnehavarens ansvarsområde. Inom de delar av distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde som är geografiskt åtskilda ska dock egna distributionspriser tillämpas. Energimarknadsverket kan i enskilda fall bevilja undantag från tillämpningen av separata priser på eldistributionen, om kostnadsnivåerna och prissättningsgrunderna inom de olika delarna av distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde inte avviker från varandra på ett betydande sätt.

56 §

Specialbestämmelser som gäller nättjänstavgifter för elproduktion i distributionsnät

De nättjänster som används för elproduktion ska prissättas i distributionsnätet oberoende av

övriga bestämmelser i denna avdelning enligt följande:

1) i den avgift som tas ut för anslutning av småskalig elproduktion till ett elnät får inte inbegripas kostnader som föranleds av att elnätet förstärks,

2) med de distributionsavgifter som tas ut för elproduktionen ska en relativt sett mindre andel av kostnaderna för distributionsnätet täckas än med de distributionsavgifter som tas ut för elförbrukning.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om distributionsavgifterna för elproduktionen, om hur de bestäms i fråga om distributionsnätet och om de till den överförda energimängden relaterade gränsvärden som ska ställas för distributionsavgifterna för elproduktionen och som distributionsnätsinnehavaren ska följa.

57 §

Distributionsnätsinnehavarens fakturering i fråga om distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska i sin fakturera ge distributionsnätsanvändaren en specifikation av hur priset för eldistributionen bildas. Distributionsnätsinnehavaren ska i fakturor som sänds till konsumenter lämna uppgifter om hur de kan göra reklamationer och i fakturering som är riktad till konsumenter uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och hur uppgifterna ska ges i fakturan.

Distributionsnätsinnehavaren ska erbjuda konsumenterna olika sätt för betalning av eldistributionsräkningar. Alternativen får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. Villkoren för betalningssätten får beakta skäliga skillnader i de kostnader som innehavaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om distributionsnätsinnehavaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem, ska systemet i till-

räcklig grad återspegla konsumentens kalkylerade sannolika årliga elförbrukning.

58 §

Distributionsnätssinnehavarens skyldighet att ge nätanvändarna anvisningar i fråga om beredskap

Distributionsnätssinnehavaren ska i erbjudanden som gäller anslutningsavtal ge abonnenten uppgifter om nivån på leveranssäkerheten i distributionsnätet och om planer som inverkar på den vid anslutningspunkten.

Distributionsnätssinnehavaren ska med två års mellanrum eller oftare ge sina distributionsnätssinnehavare anvisningar för hur de ska förbereda sig för störningar i eldistributionen.

Distributionsnätssinnehavaren ska på en distributionsnätssinnehavarens begäran eller på eget initiativ ge användaren individuella beredskapsanvisningar, om användarens elförbrukning kräver att eltillgången garanteras bättre än vid den vanliga leveranssäkerhet som tillämpas i nätdelen. Nätssinnehavaren ska då på nätanvändarens begäran ge en uppskattning av huruvida det är förmånligare att skapa beredskapen genom nätanvändarens egna åtgärder eller genom utveckling av distributionsnätet.

59 §

Distributionsnätssinnehavarens information till nätanvändarna vid störningar

Om eldistributionen i distributionsnätet avbryts i betydande omfattning, ska distributionsnätssinnehavaren utan dröjsmål informera distributionsnätssinnehavarna om detta. Samtidigt ska användarna ges en uppskattning av felets eller avbrottets varaktighet och omfattning.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i och formen för de meddelanden som avses i 1 mom.

60 §

Juridiskt åtskild distributionsnätssinnehavare

Om en distributionsnätssinnehavare i vars distributionsnät för en spänning på 400 volt det under vart och ett av de tre senaste kalenderåren årligen överförs en elmängd på minst 200 gigawattimmar är verksam som en del av ett företag eller av en företagsgrupp där samma aktör har bestämmande inflytande och som bedriver elproduktion eller utför elleveranser, ska nätssinnehavaren till sin juridiska form, sin organisation och sitt beslutsfattande vara oberoende av företagets eller företagsgruppens elproduktion och elförsäljning (*juridiskt åtskild distributionsnätssinnehavare*). En ändring av företagsstrukturen beträffande juridiskt åtskild distributionsnätssinnehavare ska genomföras inom två år från utgången av det kalenderår då det tröskelvärde som avses i detta moment uppnåddes.

En nätssinnehavare som bedriver juridiskt åtskild distributionsnätssinnehavare ska se till att verksamhetens varumärke skiljer sig från varumärkena för de enheter vid företaget eller företagsgruppen som producerar eller levererar el. Nätssinnehavaren ska i sin kommunikation använda sitt eget namn och varumärke.

Genom förordning av ministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om krav på oberoende i fråga om organisation och beslutsfattande för en nätssinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätssinnehavare. Kraven ska tillämpas på nätssinnehavare som har minst 50 000 nätanvändare. Kraven kan gälla

1) beslut om anställningsförmåner som gäller säkerställande av oberoende för dem som hör till nätssinnehavarens ledning,

2) nätssinnehavarens skyldighet att utarbeta ett program med åtgärder som säkerställer att nätssinnehavaren på ett icke-diskriminerande sätt uppfyller sina förpliktelser som elnätssinnehavare.

61 §

Ledningens oberoende när det gäller nätinnehavare som bedriver juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet

Den som hör till ledningen för en nätinnehavare som utövar juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet och som har minst 50 000 nätanvändare får inte vara verkställande direktör för ett företag som svarar för elproduktion eller elleverans och inte medlem av styrelsen eller motsvarande organ i ett sådant företag, om en och samma aktör har bestämmande inflytande över nätinnehavaren och företaget.

62 §

Specialbestämmelser som gäller slutna distributionsnät

Bestämmelserna i 23, 28, 29, 50—52, 54 och 57—59 § tillämpas inte på slutna distributionsnät och innehavare av slutna distributionsnät.

III AVDELNINGEN

ELPRODUKTION OCH ELLEVERANS

7 kap.

Elproduktion

63 §

Anbudsförfarande för ny elproduktionskapacitet

I syfte att trygga tillräcklig eltillförsel kan statsrådet besluta om ett offentligt anbudsförfarande för ny elproduktionskapacitet eller åtgärder för styrning av efterfrågan. Beslutet får fattas om tillgången på el, med beaktande av planerade kraftverk och sammanlänknings- och kraftverk och sammanlänknings- och kraftverk som anläggs och de åtgärder för styrning av efterfrågan som ska vidtas för att främja energieffektiviteten, inte räcker till för att svara på efterfrågan på el i Finland

och om tillräcklig eltillförsel inte kan tryggas genom andra åtgärder.

I beslutet om att ett anbudsförfarande ska ordnas anges

1) de uppgifter om förutsatta avtalsvillkor som ska ingå i anbudsförfrågan och de förfaringssätt som anbudsgivarna ska iaktta, och

2) de grunder på vilka anbudsgivarna väljs och avtal ingås.

Statsrådets allmänna sammanträde beslutar om ordnande av ett anbudsförfarande. Ministeriet beslutar om godkännande av anbudet. Ministeriet svarar också för verkställandet av anbudsförfarandet.

Närmare bestämmelser om tillvägagångssätten vid anbudsförfaranden utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §

Anmälan om byggande och avvecklande av kraftverk

Producenten ska underrätta Energimarknadsverket om byggnadsplanen för och idrifttagandet av ett kraftverk och om långvarigt eller bestående avvecklande av ett kraftverk. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet.

65 §

Underhållsstopp vid kraftverk

Producenten ska underrätta Energimarknadsverket om planerade underhållsstopp under perioden mellan den 1 december och 28 februari vid kraftverk med en effekt på minst 100 megavoltampere och separat elproduktion. Anmälan ska göras minst sex månader före den planerade tidpunkten för då underhållsstoppet ska inledas. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i anmälan och om anmälningsförfarandet.

Energimarknadsverket får bestämma att ett underhållsstopp vid ett kraftverk enligt 1 mom. ska infalla under någon annan tid än tiden mel-

lan den 1 december och 28 februari, om det finns grundad anledning att misstänka att tillgången på el inte skulle räcka till för att motsvara efterfrågan på el i Finland under den tid som anmälts för underhållsstoppet. Beslut om flyttning av underhållsstoppet ska fattas senast tre månader före den tidpunkt då underhållsstoppet enligt anmälan ska inledas. Beslut om flyttning får inte fattas, om en flyttning av underhållsstoppet skulle medföra risk för tekniska fel i kraftverket eller äventyra säkerheten vid drift av kraftverket. Före ett beslut om flyttning ska Energimarknadsverket höra Säkerhets- och kemikalieverket och, om underhållsstoppet gäller ett kärnkraftverk, Strålsäkerhetscentralen. Ett beslut om flyttning ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten har förbjudit att beslutet verkställs eller bestämt att verkställigheten ska avbrytas.

8 kap.

Bevarande av elleverantörens avtalsuppgifter

66 §

Bevarande av elleverantörens avtalsuppgifter

En elleverantör ska bevara viktiga uppgifter om alla sina affärstransaktioner gällande elleveransavtal samt de uppgifter om sina affärstransaktioner gällande elderivat med grossister och stamnätsinnehavare som anges i en förordning eller ett beslut avseende riktlinjer som Europeiska kommissionen antagit under minst fem år efter utgången av den räkenskapsperiod under vilken affärstransaktionen genomfördes. Uppgifter som ska bevaras är åtminstone

- 1) affärstransaktionens löptid,
- 2) procedurer som hänför sig till leveranser och fullgörande,
- 3) leveransmängd,
- 4) tidpunkt för genomförandet,
- 5) pris,
- 6) information som identifierar avtalsparten,
- 7) information om alla avtal som inte fullgjorts.

9 kap.

Detaljförsäljning av el

67 §

Leveransskyldighet

En detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande på en distributionsnätsinnehavares ansvarsområde ska på ansvarsområdet leverera el till skäligt pris till konsumenterna och till andra slutförbrukare vars driftställe är utrustat med huvudsäkringar på högst 3 x 63 ampere eller till vars eldriftsställe högst 100 000 kilowattimmar el köps per år (*leveransskyldighet*). Om det inte finns någon detaljförsäljare med betydande marknadsinflytande inom distributionsnätsinnehavarens ansvarsområde, är den detaljförsäljare leveransskyldig som med mängden levererad el som måttstock har den största marknadsandelen på det aktuella ansvarsområdet när det gäller el som anskaffas av slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

En leveransskyldig detaljförsäljare ska ha offentliga elförsäljningsvillkor och elförsäljningspriser samt grunder för hur de bestäms för de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten. I dem får inte ingå oskäligen villkor eller sådana villkor som begränsar konkurrensen inom elhandeln. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenter ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Energimarknadsverket kan bestämma att en detaljförsäljare som avses i denna paragraf ska leverera el till de slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten på de villkor som anges i 2 mom.

68 §

Anmälan till Energimarknadsverket om detaljförsäljares försäljningsvillkor

En detaljförsäljare som har betydande marknadsinflytande ska till Energimarknadsverket ge

in de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som avses i 67 § 2 mom. samt grunderna för hur de bestäms innan de införs.

En detaljförsäljare ska underrätta Energimarknadsverket eller den sammanslutning som Energimarknadsverket utsett om de detaljförsäljningsvillkor och detaljförsäljningspriser som gäller när detaljförsäljaren allmänt tillhandahåller el till konsumenterna samt till andra slutförbrukare vars driftställe är utrustat med huvudsäkringar på högst 3 x 63 ampere eller till vars eldriftställe högst 100 000 kilowattimmar el köps per år.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter om detaljförsäljningsvillkoren och detaljförsäljningspriserna samt grunderna för hur de bestäms ska ges in till verket, hur dessa uppgifter ska specificeras och hur uppgifterna ska lämnas.

69 §

Detaljförsljarens fakturerings

En detaljförsäljare ska i sin faktura ge slutförbrukaren en specifikation av hur elpriset bildas och information om avtalets giltighetstid. I fakturor som sänds till konsumenter ska detaljförsäljaren ge konsumenterna uppgifter om hur de kan göra reklamationer och i fakturering som är riktad till konsumenter uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och hur uppgifterna ska ges i fakturan.

En detaljförsäljare ska sända konsumenten en slutfaktura inom sex veckor efter det att elleveransen till konsumenten har upphört.

Detaljförsljaren ska erbjuda konsumenterna olika sätt för betalning av elräkningar. De alternativ som erbjuds får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. Villkoren för betalningssätten får beakta skäligen skillnader i de kostnader som detaljförsäljaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om detaljförsäljaren erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssys-

tem, ska systemet i tillräcklig grad återspegla konsumentens kalkylerade sannolika årliga elförbrukning.

Bestämmelser om detaljförsäljares fakturerings finns dessutom i lagen om energieffektivitetstjänster hos företag på energimarknaden (1211/2009).

70 §

Publicering och anmälan till Energimarknadsverket av detaljförsäljarens nyckeltal

Detaljförsljare ska publicera uppgifter som beskriver den genomsnittliga prisnivån på den levererade elen.

Detaljförsljaren ska meddela Energimarknadsverket uppgifter om omfattningen av sin elförsäljningsverksamhet och den genomsnittliga prisnivån på den levererade elen och sådana uppgifter om sin elförsäljningsverksamhet som beskriver elmarknadens funktion.

Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka nyckeltal skyldigheten att publicera och att lämna en anmälan ska gälla, vilka formler och anvisningar som ska följas vid beräkning av nyckeltalen och på vilket sätt de nyckeltal som beskriver den genomsnittliga prisnivån på el ska publiceras.

10 kap.

Leverans av el via ett internt nät i en fastighet

71 §

Elmätning i ett internt nät i en fastighet

Om el levereras till slutförbrukare via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ska fastighetsinnehavaren på behörigt sätt ordna mätningen av levererad el. Om slutförbrukaren vill byta elleverantör ska den elförbrukning som mäts med lägenhetsspecifik mätapparat enkelt och på ett tekniskt tillförlitligt sätt genom distansavläsningsfunktioner eller mätimpulser som sänds ut från mätapparaturen då kunna både sammanföras med och

avskiljas från den totala förbrukning som uppmätts i fastigheten eller fastighetsgruppen. Mätningen ska också ordnas på ett sådant sätt att de kostnader den orsakar slutförbrukarna och elleverantörerna är så små som möjligt.

Närmare bestämmelser om mätning av elleveranser i ett internt nät i en fastighet eller en motsvarande fastighetsgrupp utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

- 1) installerande av mätapparatur i en lägenhet,
- 2) krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,
- 3) avläsning av mätapparatur,
- 4) utnyttjande av mätningssuppgifter.

72 §

Slutförbrukarens möjlighet till elleverans via distributionsnät

Fastighetsinnehavaren ska se till att slutförbrukarna har möjlighet att ingå elnätavtal och elförsäljningsavtal enligt vilka leveransen sker via distributionsnätinnehavarens distributionsnät. I detta syfte ska fastighetsinnehavaren ge slutförbrukaren rätt att använda fastighetens eller motsvarande fastighetsgrupps interna elnät. Om el levereras till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp, ska slutförbrukaren ersätta fastighetsinnehavaren för de kostnader som ändringsarbeten med anknytning till elmätningen har förorsakat när slutförbrukaren övergår till att köpa sin el via distributionsnätet.

IV AVDELNINGEN

SKYLDIGHETER SOM GÄLLER AKTÖRER PÅ ELMARKNADEN

11 kap.

Elmarknadsaktörernas skyldigheter när det gäller elsystemet

73 §

Balansansvar

Parterna på elmarknaden är ansvariga för att deras elproduktion och elanskaffningsavtal täcker deras elanvändning och elleveranser under respektive balansavräkningsperiod (*balansansvar*).

Närmare bestämmelser om balansansvarets innehåll och om de procedurer som hänför sig till genomförandet av balansansvaret utfärdas genom förordning av statsrådet.

74 §

Balansavräkning

Nätinnehavaren och den balansansvariga är skyldiga att ha hand om balansavräkningen. En balansavräkning ska grunda sig på elmätning eller en kombination av mätning och typbelastningskurva och på anmälningar som gäller leveranserna, på det sätt som bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i balansavräkningen och om de metoder som ska användas i den utfärdas genom förordning av statsrådet. Om längden på den balansavräkningsperiod som tillämpas i balansavräkningen inte har angivits i elhandelsförordningen eller i bestämmelser som antagits med stöd av den, ska det föreskrivas om periodens längd genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som i 4 kap. föreskrivs om nät-tjänster ska balansavräkningstjänster tillhandahållas parterna på elmarknaden på jämlika och icke-diskriminerande villkor. När balansavräkningstjänster bjuds ut får det inte förekomma

ogrundade villkor eller villkor som uppenbarligen begränsar konkurrensen i elhandeln.

75 §

Anmälningsskyldighet

Parterna på elmarknaden och nätinnehavarna ska göra de anmälningar som krävs för elhandeln, genomförandet av balansansvar och balansavräkningen och som hör till deras ansvar. Varje anmälan ska göras inom föreskriven tid och enligt föreskrivet anmälningsförfarande. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet utfärdas genom förordning av ministeriet.

76 §

Sekretess

På sekretess i fråga om handlingar som inkommit eller upprättats vid utförandet av uppdrag som avses i II avdelningen eller detta kapitel eller i bestämmelser utfärdade med stöd av dem och i fråga om uppgifter i handlingarna, på tystnadsplikt i fråga om och förbud mot utnyttjande av de uppgifter som erhållits vid utförandet av uppgifterna och på brott mot sekretess tillämpas 22 och 23 § samt 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) även då det inte är fråga om en handling på vilken den lagen är tillämplig enligt dess 4 §.

12 kap.

Särredovisning av verksamheter

77 §

Skyldighet att särredovisa elaffärsverksamheter

De företag som är verksamma på elmarknaden ska särredovisa elnätsverksamhet och övriga elaffärsverksamheter samt elaffärsverksamheter och företagens övriga affärsverksamhet.

Nätinnehavaren ska särredovisa följande delområden i elnätsverksamheten:

1) stamnätsverksamhet och distributionsnätsverksamhet,

2) distributionsnätsverksamheter som bedrivs i geografiskt åtskilda delar av ansvarsområdet, om separata priser på eldistribution i enlighet med 55 § tillämpas i delarna.

Elaffärsverksamheter ska inte redovisas skilt från varandra eller från den övriga affärsverksamheten, om elaffärsverksamheten till sin volym eller i förhållande till företagets övriga affärsverksamhet är ringa. Bestämmelser om när affärsverksamhet är av ringa betydelse utfärdas genom förordning av ministeriet.

78 §

Innehållet i särredovisningsskyldigheten

Med *särredovisning* avses i denna lag att det för varje räkenskapsperiod ska upprättas en resultaträkning och balansräkning för de elaffärsverksamheter som ska särredovisas samt en kombinerad resultaträkning och balansräkning för företagets övriga affärsverksamheter. Resultaträkningen och balansräkningen, vilka ska kunna härledas ur företagets bokföring, ska upprättas enligt bokföringslagen (1336/1997).

79 §

Särredovisning av en kommunal inrättning

En kommunal inrättning som utövar elaffärsverksamhet ska per räkenskapsperiod redovisa sin elaffärsverksamhet skilt från kommunen och från kommunens övriga inrättningar. För inrättningen ska en egen resultaträkning och balansräkning upprättas.

80 §

Upprättande av särredovisade bokslut

Affärshändelser och balansposter ska tas upp i resultaträkningen och balansräkningen över affärsverksamheterna i enlighet med orsaksprincipen. Gemensamma inkomster och utgifter samt

balansposter ska registreras kalkylmässigt för de olika verksamheterna i samband med att bokslutet upprättas så att orsaksprincipen i mån av möjlighet följs.

I särredovisade bokslut ska avskrivningarna basera sig på anskaffningsutgifter. När ett särredovisat bokslut upprättas första gången ska anläggningstillgångarnas anskaffningsutgifter, minskade med de planenliga avskrivningarna, inbegripas i bokslutet.

Det särredovisningsförfarande som väljs ska följas kontinuerligt, om det inte finns grundad anledning att ändra det. Ändringarna ska klarläggas i samband med det särredovisade bokslutet.

81 §

Granskning av särredovisade bokslut

Revisorerna för en sammanslutning och en kommunal eller statlig inrättning som utövar elaffärsverksamhet ska granska de särredovisade verksamheternas resultaträkningar, balansräkningar och tilläggsupplysningarna till dessa som en del av den lagstadgade revisionen av sammanslutningen, kommunen eller inrättningen.

82 §

Publicering av särredovisade bokslut

Bokslut över särredovisade elaffärsverksamheter ska publiceras. Boksluten ska fogas till det officiella bokslutet för ett företag eller en koncern eller en kommunal, samkommunal eller statlig inrättning som utövar elaffärsverksamhet samt till den årsredovisning som ska publiceras eller till någon annan offentlig handling som

motsvarar årsredovisningen och som är tillgänglig för intressentgrupperna.

83 §

Kompletterande bestämmelser om särredovisning

Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,

2) grunderna för registrering av inkomster och utgifter samt balansposter som gäller en enskild elaffärsverksamhet,

3) registreringen av gemensamma inkomster och utgifter samt balansposter för de olika affärsverksamheterna,

4) schemat för särredovisade resultaträkningar och balansräkningar samt för nätinnehavarens resultaträkning och balansräkning,

5) de tilläggsupplysningar som ska inbegripas i särredovisade bokslut samt i nätinnehavarens bokslut,

6) sändande av särredovisade bokslut samt nätinnehavarens bokslut till Energimarknadsverket.

I samband med särredovisade bokslut ska uppgifter som klargör grunderna för hur boksluten har upprättats och nyckeltal som beskriver nätinnehavarens verksamhet publiceras. Energimarknadsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och nyckeltal skyldigheten att publicera gäller och vilket förfarande som ska iakttas vid publicerandet.

Energimarknadsverket kan av grundad anledning i enskilda fall bevilja undantag från det sätt att särredovisa verksamheterna som förutsatts i denna lag, om det är oskäligt att särredovisa dem i enlighet med vad som krävs i lagen.

V AVDELNINGEN

ELAVTAL

13 kap.

Bestämmelser om elavtal

84 §

Kapitlets tillämpningsområde och definitioner

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på anslutningsavtal, elnätsavtal och elförsäljningsavtal. På elnätsavtal och elförsäljningsavtal tillämpas bestämmelserna emellertid endast om en slutförbrukare som är part i avtalet köper el av en detaljförsäljare huvudsakligen för eget bruk. Bestämmelserna i detta kapitel om detaljförsäljare tillämpas också på en elleverantör som levererar el till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I detta kapitel avses med

1) *anslutningsavtal* ett avtal mellan distributionsnätinnehavaren och ägaren eller innehavaren av ett eldriftsställe (*abonment*) om att eldriftsstället ska anslutas till ett distributionsnät med en nominell spänning på högst 20 kilovolt; om anslutningsavtalet överförs på någon annan, tillämpas bestämmelserna om abonnenter på denna mottagare,

2) *elnätsavtal* ett avtal mellan distributionsnätinnehavaren och en slutförbrukare som gäller eldistribution via distributionsnätet och annan nättjänst i anslutning till detta,

3) *elförsäljningsavtal* ett avtal mellan en detaljförsäljare och en slutförbrukare om elleverans till slutförbrukaren.

85 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i detta kapitel får inte genom avtal göras till nackdel för konsumenten.

Om inte något annat bestäms nedan, tillämpas bestämmelserna i detta kapitel i övrigt endast om inget annat följer av avtalet, av praxis

som avtalsparterna har omfattat eller av handels-
sed eller någon annan sed som måste anses vara
bindande för avtalsparterna.

86 §

Upplysningar som ska lämnas innan avtal ingås

Distributionsnätinnehavaren ska innan ett anslutningsavtal ingås lämna en abonnent och innan elnätsavtal ingås en slutförbrukare upplysningar om de centrala villkor som ska tillämpas på avtalet och om tillbudsstående alternativ som gäller innehållet i avtalet, såsom alternativ i fråga om prissättningen. En detaljförsäljare ska innan ett elförsäljningsavtal ingås lämna slutförbrukaren motsvarande upplysningar.

Abbonenten och slutförbrukaren ska ges åtminstone följande uppgifter:

1) tjänsteleverantörens namn och kontaktuppgifter,

2) de prestationer eller tjänster som tillhandahålls, deras art och, om det är fråga om ett anslutningsavtal, tidpunkten för anslutningen,

3) eventuella underhållstjänster i anslutning till prestationer eller tjänster enligt avtalet,

4) metoderna för att abonnenten eller slutförbrukaren ska få information om de avgifter som ska tillämpas på avtalet eller underhållstjänster i anknytning till det,

5) avtalets giltighetstid och villkoren för förnyelse och avslutande av avtalet,

6) de ersättningar och andra gottgörelser som ska tillämpas om prestationens eller tjänstens kvalitet inte motsvarar det som avtalats,

7) det besvärsförfarande och förfarande för tvistlösning som står till förfogande och hur de inleds,

8) information om konsumenternas rättigheter, som anges på räkningarna eller på distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens webbsidor.

De uppgifter som avses i 2 mom. ska i överenskommen form skrivas in i avtalet eller bekräftelsen. Tillsammans med avtalet eller bekräftelsen ska konsumenten ges information om energiförbrukarens kontrollista enligt artikel 3.16 i elmarknadsdirektivet samt Energimark-

nadsverkets webbadress där listan finns tillgänglig. Distributionsnätinnehavaren och detaljförsäljaren ska på begäran ge konsumenten en kopia av kontrollistan.

87 §

Ingående av avtal

Ett anslutningsavtal ska ingås skriftligen. Distributionsnätinnehavaren får inte återropa ett villkor som inte finns i anslutningsavtalet eller om vilket det inte annars har överenskommit skriftligen.

Ett elnätsavtal och ett elförsäljningsavtal ska ingås skriftligen, om en avtalspart kräver detta.

En slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten ska ha möjlighet att ingå ett sådant avtal med detaljförsäljaren som utöver elleverans omfattar den service som ingår i eldistributionen.

88 §

Bekräftelse

Om ett elnätsavtal eller elförsäljningsavtal inte har ingåtts skriftligen, ska distributionsnätinnehavaren eller detaljförsäljaren till slutförbrukaren sända uppgifter om det avtal som har ingåtts och om de priser och övriga villkor som ska tillämpas på det (*bekräftelse*). Om avtalet har ingåtts med konsumenten vid hemförsäljning eller distansförsäljning enligt 6 kap. i konsumentskyddslagen, ska bekräftelsen uppfylla de krav som ställts på hemförsäljningshandlingar eller bekräftelser som gäller distansförsäljning. Bekräftelsen ska sändas utan dröjsmål och senast inom två veckor från den tidpunkt då avtalet ingicks.

Avtalet anses ha ingåtts på de villkor som anges i bekräftelsen, om inte slutförbrukaren inom den tid för framförande av anmärkningar som nämns i bekräftelsen har meddelat sin avtalspart att han anser att bekräftelsen inte motsvarar avtalet. Tiden för framförande av anmärkningar ska vara minst tre veckor från det bekräftelsen sändes. Bestämmelser om konsumenter-

nas ångerrätt vid hemförsäljning eller distansförsäljning finns i 6 kap. i konsumentskyddslagen.

Under tiden från det att avtalet har ingåtts till dess att slutförbrukaren lämnar in en anmärkning tillämpas avtalsvillkoren enligt bekräftelsen, om det inte visas att något annat har avtalats.

89 §

Avtalets varaktighet och upphörande

Ett anslutningsavtal, elnätsavtal och elförsäljningsavtal kan ingås tills vidare eller för viss tid.

Ett avtal som är i kraft tills vidare upphör till följd av hävning eller uppsägning. Ett avtal som är i kraft viss tid upphör när tiden har gått ut. En abonnent eller slutförbrukare som är konsument får dock säga upp också ett anslutnings- och elnätsavtal som är i kraft viss tid på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare.

Elnätsavtal och elförsäljningsavtal som är i kraft tills vidare upphör att gälla utan särskilda åtgärder, när det anslutningsavtal som gäller eldriftsstället i fråga upphör att gälla.

90 §

Uppsägning av ett anslutningsavtal

Distributionsnätinnehavaren får inte säga upp ett anslutningsavtal. En abonnent får inte säga upp ett anslutningsavtal, om ett elnätsavtal eller elförsäljningsavtal som en annan slutförbrukare har ingått för samma eldriftsställe är i kraft.

Uppsägningstiden för ett anslutningsavtal får inte vara längre än en månad.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal.

91 §

Uppsägning av ett elnätsavtal

Distributionsnätinnehavaren får inte säga upp ett elnätsavtal som ingåtts med en konsument. Andra elnätsavtal får distributionsnätin-

nehavaren säga upp endast om det ur dennes synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett elnätssavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för distributionsnätssinnehavaren.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras till skada för slutförbrukaren.

92 §

Uppsägning av ett elförsäljningsavtal

En detaljförsäljare får inte säga upp ett elförsäljningsavtal med en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten och är konsument. Ett annat elförsäljningsavtal som omfattas av leveransskyldigheten får detaljförsäljaren säga upp endast om det ur detaljförsäljarens synvinkel är oskäligt att hålla avtalet i kraft till följd av en ändring i lagstiftningen eller en väsentlig förändring i förhållandena.

Uppsägningstiden för ett elförsäljningsavtal är två veckor för slutförbrukaren och tre månader för detaljförsäljaren. Uppsägningstiden för ett avtal som inte omfattas av leveransskyldigheten är två veckor för detaljförsäljaren.

Om ett elförsäljningsavtal som är i kraft viss tid har ingåtts med en konsument för en längre tid än två år, får konsumenten efter två år säga upp avtalet på samma sätt som ett avtal som är i kraft tills vidare.

Avvikelse från bestämmelserna i 1 och 2 mom. får inte göras till skada för en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

93 §

Ändring av avtalsvillkoren

Distributionsnätssinnehavaren får ändra de priser och övriga avtalsvillkor som anges i anslutningsavtalet och elnätssavtalet samt detaljförsäljaren de som anges i elförsäljningsavtalet endast

1) på en grund som har specificerats i avtalet, förutsatt att innehållet i avtalet inte ändras i vä-

sentlig mån; detaljförsäljaren får dock inte på denna grund ändra ett elförsäljningsavtal som är i kraft viss tid,

2) om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller på ett myndighetsbeslut som distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren inte har kunnat beakta då avtalet ingicks, eller

3) om det finns särskilda skäl till ändringen till följd av en väsentlig förändring i förhållandena, översyn av föråldrade avtals- eller prissättningsarrangemang eller åtgärder som behövs för energisparandet; detaljförsäljaren får dock inte på dessa grunder ändra ett visstidsavtal.

Distributionsnätssinnehavaren och detaljförsäljaren har dessutom rätt att göra sådana små ändringar i avtalsvillkoren som inte påverkar det centrala innehållet i avtalet.

Om distributionsnätssinnehavarens ansvarsområde förändras, har distributionsnätssinnehavaren rätt att ändra priset på eldistributionen för att kunna genomföra en sådan enhetlig prissättning som avses i 55 §. Om enskilda nätanvändares avgifter förändras på ett betydande sätt, ska Energimarknadsverket innan den nya prissättningen införs godkänna en övergångsperiod inom vilken förändringarna ska genomföras.

Distributionsnätssinnehavaren och detaljförsäljaren ska sända sin avtalspart ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt priserna eller andra avtalsvillkor ändras och vad som ligger till grund för ändringen. I detaljförsäljarens meddelande ska det nämnas om avtalsparten har rätt att säga upp avtalet. Om grunden är något annat än en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast en månad efter det att meddelandet sändes.

94 §

Rätt att hålla inne betalning på grund av dröjsmål

Om en anslutning till följd av dröjsmål hos distributionsnätssinnehavaren inte har kopplats vid den tidpunkt när anslutningsavgiften eller en del av den enligt avtalet ska betalas, har abonnenten rätt att hålla inne betalningen tills anslut-

ningen har kopplats. Sedan anslutningen har kopplats har abonnenten rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

Om en elleverans på grund av detaljförsäljarens dröjsmål inte har inletts vid avtalad tidpunkt, är slutförbrukaren skyldig att betala de avgifter som baserar sig på avtalet först från det att elleveransen har inletts. Sedan elleveransen har inletts har slutförbrukaren rätt att hålla inne en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för ersättningsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

95 §

Standardsättning vid dröjsmål med koppling av en anslutning

Om kopplingen av en anslutning fördröjs, har abonnenten rätt till en standardsättning. Den uppgår till 5 procent av anslutningsavgiften för den första och den andra påbörjade dröjsmålsveckan och därefter till 10 procent av anslutningsavgiften för varje påbörjad dröjsmålsvecka. Standardsättningens maximibelopp är 30 procent av anslutningsavgiften, dock högst 3 000 euro. Maximibeloppet får justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet. När standardsättningen beräknas används som grund de avgifter som distributionsnätinnehavaren allmänt tar ut för anslutning utan sådana höjningar som beror på specialförhållanden.

En abonnent har dock oberoende av denna paragraf med stöd av 96 § rätt att få en ersättning som överskrider standardsättningen för den skada som han har lidit.

Om distributionsnätinnehavarens prestation drabbas av ett sådant hinder som avses i 96 § 1 och 2 mom., är distributionsnätinnehavaren inte skyldig att betala standardsättning.

96 §

Skadestånd på grund av dröjsmål

Abonnenter och slutförbrukare har rätt till ersättning för en skada som de lider till följd av dröjsmål, om inte den distributionsnätinnehavare eller detaljförsäljare som är avtalspart visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför innehavarens eller försäljarens kontroll som denne skäligen inte kunde förväntas ha beaktat när avtalet ingicks och vars följder innehavaren eller försäljaren inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Om dröjsmålet beror på någon som distributionsnätinnehavaren eller detaljförsäljaren har anlitat för att fullgöra avtalet, är distributionsnätinnehavaren eller på motsvarande sätt detaljförsäljaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som anlitas skulle vara fri från ansvar enligt 1 mom.

Distributionsnätinnehavarens och detaljförsäljarens skyldighet att ersätta indirekt skada gäller endast om dröjsmålet eller skadan beror på vårdslöshet från innehavarens eller försäljarens sida. Som indirekt skada anses

1) sådan förlust av inkomst som abonnenten eller slutförbrukaren lider på grund av dröjsmål eller åtgärder som föranleds av detta,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

3) sådan väsentlig förlust av bruksnyttan av ett eldriftsställe som inte medför direkt ekonomisk skada samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet,

4) annan skada av samma slag som är svår att förutse.

97 §

Fel

Det föreligger ett fel i eldistributionen och den övriga nättjänsten samt elleveransen, om elkvaliteten eller elleveranssättet inte stämmer överens med vad som kan anses avtalat eller när faktureringen av konsumenten är felaktig eller försenad. Något fel i elleveransen anses dock

inte föreligga trots en felaktighet eller försening i detaljförsäljarens fakturering, om detaljförsäljaren kan påvisa att felaktigheten eller förseningen berott på sådana omständigheter utanför dennes kontroll vars följder försäljaren inte heller skäligen skulle ha kunnat undvika eller förhindra. Om inte något annat har avtalats föreligger ett fel i eldistributionen och den övriga nättjänsten samt elleveransen, om elen till sin kvalitet inte motsvarar de standarder som ska följas i Finland eller om eldistributionen eller elleveransen kontinuerligt eller upprepade gånger är avbruten och avbrottet inte kan anses ringa med beaktande av skälen till och förhållandena under avbrottet.

98 §

Prisavdrag på grund av fel

Till följd av ett fel har en slutförbrukare rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet. Om felet beror på ett avbrott i eldistributionen, utgör prisavdraget en sådan andel av den årliga avgiften för överföringstjänster som motsvarar minst två veckor.

99 §

Skadestånd på grund av fel

Slutförbrukare har rätt till ersättning för den skada som de lider till följd av ett fel. En distributionsnätinnehavare eller en i 100 § avsedd detaljförsäljare är då skyldig att ersätta en indirekt skada enligt 96 § 3 mom. endast om felet eller skadan beror på vårdslöshet från dennes sida.

100 §

Standardsättning på grund av avbrott i eldistributionen eller elleveransen

En slutförbrukare har utan särskilt krav rätt till en standardsättning på basis av ett kontinuerligt avbrott i eldistributionen eller elleveransen, om inte distributionsnätinnehavaren eller

en detaljförsäljare som levererar el till slutförbrukarna via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp visar att avbrottet i eldistributionen eller elleveransen beror på ett hinder som står utanför dennes kontroll, som denne skäligen inte kunde förväntas ha beaktat i sin verksamhet och vars följder innehavaren eller försäljaren inte har kunnat undvika eller övervinna trots att han har iakttagit all omsorgsfullhet.

Av slutförbrukarens årliga avgift för överföringstjänsten utgör standardsättningen

- 1) 10 procent, när avbrottet har varat minst 12 timmar men mindre än 24 timmar,
- 2) 25 procent, när avbrottet har varat minst 24 timmar men mindre än 72 timmar,
- 3) 50 procent, när avbrottet har varat minst 72 timmar men mindre än 120 timmar,
- 4) 100 procent, när avbrottet har varat minst 120 timmar men mindre än 192 timmar,
- 5) 150 procent, när avbrottet har varat minst 192 timmar men mindre än 288 timmar,
- 6) 200 procent, när avbrottet har varat minst 288 timmar.

Beloppet av den standardsättning som betalas till en slutförbrukare under ett kalenderår är dock högst 200 procent av den årliga avgiften för överföringstjänsten, eller 2 000 euro. Om samma avbrott i eldistributionen eller elleveransen omfattar delar av två kalenderår, bestäms standardsättningen för avbrottet vid beräkningen av maximibeloppet för respektive kalenderår utifrån den andel av tiden för avbrottet som inföll under kalenderåret. Standardsättningens maximibelopp får justeras genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Om en slutförbrukare till följd av ett avbrott i nättjänsten betalas en sådan standardsättning som avses i 2 mom., har denne inte rätt till ett sådant prisavdrag som avses i 98 § för samma avbrott.

Avvikelse från bestämmelserna i denna paragraf får inte göras genom avtal till skada för slutförbrukaren.

101 §

Ansvariga aktörer

En slutförbrukare har alltid rätt att hos distributionsnätssinnehavaren framställa krav som grundar sig på ett fel eller på ett sådant avbrott i eldistributionen som avses i 100 §, med undantag av krav som beror på felaktig eller försenad faktura från försäljaren. Kravet ska framställas inom skälig tid från det att slutförbrukaren upptäckte eller borde ha upptäckt felet eller avbrottet i eldistributionen och hade de uppgifter om distributionsnätssinnehavaren som behövs för att framställa kravet.

Distributionsnätssinnehavaren svarar för ett fel gentemot en konsument, om inte distributionsnätssinnehavaren inom skälig tid från att ha fått kännedom om kravet meddelar konsumenten vilken detaljförsäljare som är ansvarig för felet och som åtar sig att svara för det skadestånd eller det prisavdrag som blir följden av felet.

Distributionsnätssinnehavaren och en detaljförsäljare som levererar el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp svarar gentemot slutförbrukaren för ett sådant avbrott i eldistributionen eller elleveransen som avses i 100 §. Dessutom ansvarar distributionsnätssinnehavaren för avbrott i eldistributionen i sitt nät också gentemot en slutförbrukare som köper el via ett internt elnät i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp som har anslutits till innehavarens distributionsnät, om inte distributionsnätssinnehavaren inom en skälig tid från att ha fått kännedom om kravet meddelar slutförbrukaren vilken detaljförsäljare som åtar sig att svara för den standardersättning som grundar sig på avbrottet i eldistributionen.

102 §

Avbrott i eldistributionen av skäl som beror på detaljförsäljaren

Distributionsnätssinnehavaren får inte avbryta eldistributionen av ett skäl som beror på detaljförsäljaren innan distributionsnätssinnehavaren har meddelat slutförbrukaren att eldistributio-

nen kommer att avbrytas och orsaken till detta. Distributionsnätssinnehavaren ska sörja för att el levereras till en konsument under minst tre veckor efter att meddelandet har sänts.

Distributionsnätssinnehavaren får inte avbryta elleveransen till en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten innan Energimarknadsverket med stöd av 67 § har utsett en ny detaljförsäljare.

En slutförbrukare ska ersätta distributionsnätssinnehavaren för de skäliga kostnader som orsakats av elleverans som avses i denna paragraf. Om slutförbrukaren och distributionsnätssinnehavaren inte kommer överens om ersättningen, bestämmer Energimarknadsverket ersättningens storlek.

103 §

Avbrott i eldistributionen eller elleveransen av skäl som beror på slutförbrukaren

Eldistributionen eller elleveransen kan avbrytas om slutförbrukaren i väsentlig grad har försummat att betala avgifterna till distributionsnätssinnehavaren eller detaljförsäljaren eller annars väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet. Innan eldistributionen eller elleveransen avbryts ska en skriftlig anmärkning om betalningsförsummelsen eller något annat avtalsbrott sändas till slutförbrukaren och därefter tidigast två veckor efter att anmärkningen har sänts en separat varning om att distributionen eller leveransen kommer att avbrytas. I en varning som sänds till en konsument ska det nämnas hur konsumenten ska gå till väga för att kunna åberopa de rättigheter som nämns i denna paragraf och också ges anvisningar om hur konsumenten kan reda ut ärendet och finna alternativa betalningssätt. Eldistributionen eller elleveransen får avbrytas tidigast fem veckor efter det att avgiften har förfallit till betalning eller något annat avtalsbrott första gången har meddelats slutförbrukaren och avtalsbrottet inte har avhjälpits i tid före den tidpunkt då eldistributionen eller elleveransen enligt varningen kommer att avbrytas.

Om försummelsen av betalningen har berott på sådana betalningssvårigheter som slutförbru-

karen har råkat i till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan särskild omständighet, huvudsakligen utan att själv vara orsak till dem, får eldistributionen eller elleveransen avbrytas tidigast två månader efter den dag då avgiften förföll till betalning.

Eldistributionen eller elleveransen till en byggnad som används som stadigvarande bostad eller till en del av en sådan där uppvärmningen är beroende av el, får trots obetalda avgifter inte avbrytas under tiden från ingången av oktober till utgången av april innan fyra månader har förflutit från förfallodagen för den obetalda avgiften.

Eldistributionen eller elleveransen till ett objekt där de säkerhetsarrangemang som behövs för att förebygga olyckor är beroende av el och där avbrott i distribution eller leverans ger upphov till olycksrisk får trots obetalda avgifter inte avbrytas förrän fyra månader har förflutit från den obetalda avgiftens förfallodag. Avvikelse från detta moment får inte göras genom avtal.

104 §

Hävning av anslutningsavtal

Distributionsnättsinnehavaren har rätt att häva ett anslutningsavtal, om abonnenten väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnättsinnehavaren har meddelat skriftligen.

Distributionsnättsinnehavaren ska sända sin avtalspart ett skriftligt meddelande om hävningen av avtalet och där nämna grunden för hävningen och den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

105 §

Distributionsnättsinnehavarens rätt att häva ett elnättsavtal och detaljförsäljarens rätt att häva ett elförsäljningsavtal

Distributionsnättsinnehavaren har rätt att häva ett elnättsavtal och detaljförsäljaren ett elförsäljningsavtal, om

1) slutförbrukaren väsentligt har brutit mot sina förpliktelser enligt avtalet och avtalsbrottet inte har åtgärdats inom en skälig tid som distributionsnättsinnehavaren eller detaljförsäljaren har meddelat skriftligen, eller

2) eldistributionen eller elleveransen till ett eldriftsställe som avses i avtalet har avbrutits på en sådan grund som anges i 103 § 1 mom. och avbrottet har varat i minst en månad.

Ett elnättsavtal och ett elförsäljningsavtal får hävas på grund av konsumentens dröjsmål med betalningen endast i ett sådant fall som avses i 1 mom. 2 punkten.

Oberoende av vad som bestäms i 1 mom. får ett elnättsavtal och ett elförsäljningsavtal hävas omedelbart, om slutförbrukaren har gjort sig skyldig till tillgrepp av el, till uppsåtlig skadegörelse på utrustning som distributionsnättsinnehavaren eller detaljförsäljaren ansvarar för eller till att ha brutit sigill som distributionsnättsinnehavaren eller detaljförsäljaren har fäst.

Distributionsnättsinnehavaren eller på motsvarande sätt detaljförsäljaren ska sända sin avtalspart ett skriftligt meddelande om hävningen av avtalet och där nämna grunden för hävningen och den tidpunkt då avtalet upphör att gälla.

Avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. får inte göras till nackdel för en slutförbrukare som omfattas av leveransskyldigheten.

VI AVDELNINGEN

TILLSYN OCH PÅFÖLJDER

14 kap.

Styrning och tillsyn

106 §

Tillsynsmyndigheter och deras uppgifter

Ministeriet ska sörja för den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen.

Energimarknadsverket har till uppgift att övervaka efterlevnaden av denna lag, de bestämmelser som utfärdats med stöd av den och de myndighetsföreskrifter och tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Bestämmelser om tillsyn utfärdas särskilt genom lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (/).

Försörjningsberedskapscentralen övervakar nätinnehavarens beredskapsplanering, som regleras i 28 §.

Konsumentombudsmannen övervakar att villkoren i de avtal som avses i 13 kap. är lagenliga med tanke på konsumentskyddet.

15 kap.

Påföljder

107 §

Bestämmelser om skadeståndsskyldighet

Den som genom ett förfarande som står i strid med 20 eller 21 §, 67 § 1 eller 3 mom. eller 103 § orsakar någon annan skada är skyldig att ersätta skadan.

Skadeståndslagen (412/1974) tillämpas inte på skador som orsakats någon annan genom ett förfarande som står i strid med 19, 40, 50 och 51 §.

108 §

Olovligt utövande av elnätsverksamhet

Den som utövar elnätsverksamhet utan tillstånd enligt 2 kap. eller bygger en elledning utan projekttillstånd enligt 14 § ska för *olovligt utövande av elnätsverksamhet* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag.

109 §

Brott mot sekretess

Till straff för brott mot sekretess som föreskrivs i 76 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889).

VII AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

16 kap.

Särskilda bestämmelser

110 §

Arbete som äventyrar jordkablar och utredande av var jordkablar är placerade

Innan jordbyggnadsarbete, skogsarbete, vattenbyggnadsarbete, nätbyggnadsarbete eller annat arbete i närheten av elkablar inleds ska den som utför arbetet för att säkerställa arbetarskyddet och undvika skador ta reda på om det finns elkablar på området.

Nätinnehavaren ska kostnadsfritt ge den som utarbetar en plan över det arbete som avses i 1 mom. och den som utför arbetet information om de elkablar som finns i närheten av objektet i fråga. Nätinnehavaren ska se till att uppgifterna om var elkablarna finns är tillgängliga i digital form för dem som har rätt att få uppgifterna och lämna den som utför arbetet de uppgifter och anvisningar som behövs för att faror ska kunna undvikas.

Uppgifterna om var elkablarna finns ska behandlas och förvaras så att de är tillgängliga för dem som är berättigade att använda dem och så att inte informationssäkerheten äventyras.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om uppgifter om placeringen av elkablar när det gäller

1) i vilken form och med vilken noggrannhet uppgifterna ska registreras,

2) lagringssystemets funktionella egenskaper och krav i fråga om informationssäkerheten,

3) lagringssystemens kompatibilitet.

111 §

Förebyggande åtgärder i skog i närheten av distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren får utan ägarens eller innehavarens tillstånd fälla och avlägsna träd och andra växter i närheten av distributionsnätet, om det är nödvändigt för att eliminera eller förebygga avbrott i eldistributionen. Åtgärderna får inte orsaka ägaren oskäligen skada i förhållande till den nytta för distributionsnätets säkerhet som uppnås genom åtgärderna. Åtgärderna ska avgränsas så att de riktas mot träd eller andra växter som utgör en uppenbar risk för distributionsnätets säkerhet. Anställda hos distributionsnätsinnehavaren eller den som utför åtgärderna har i detta syfte rätt att röra sig på privat område och placera ut behövliga märken i terrängen.

Distributionsnätsinnehavaren ska i andra än brådskande fall ge fastighetens eller områdets ägare och innehavare möjlighet att själva utföra de åtgärder som nämns i 1 mom. Distributionsnätsinnehavaren ska informera fastighetens eller områdets ägare och innehavare om åtgärder som utförts utan förhandsanmälan.

112 §

Ersättning för olägenhet och skada som orsakats av förebyggande åtgärder

Fastigheters ägare och innehavare, kommunen i egenskap av ägare och innehavare av all-

mäna områden samt staten i egenskap av ägare och innehavare av allmänna vägområden har rätt till full ersättning för olägenhet och skada som orsakats av åtgärder som avses i 111 §.

Om det inte överenskommits om ersättning på förhand, ska ersättningsyrkande framställas hos distributionsnätsinnehavaren inom tre år efter det att olägenheten eller skadan uppkom. Kan överenskommelse om ersättningen inte nås, avgörs saken på det sätt som anges i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

113 §

Kommunens rätt att bedriva elaffärsverksamhet utanför kommunen

En kommun eller en sammanslutning i vilken kommunen har bestämmande inflytande får bedriva elnätsverksamhet, elproduktion och elleverans också utanför kommunens område.

114 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Energimarknadsverket och Försörjningsberedskapscentralen har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av 31, 52 eller 65 § får dock sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om behandlingen av ärendet vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i beslut som ministeriet har meddelat med stöd av denna lag och i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut ska trots besvär iaktas, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Energimarknadsverket har rätt att genom besvär söka änd-

ring i ett sådant beslut av fullföljdsdomstolen genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat verkets beslut.

115 §

Verkställbarhet av Energimarknadsverkets beslut

Beslut av Energimarknadsverket enligt 114 § 2 mom. ska följas även om det överklagats, om inte verket bestämmer något annat genom sitt beslut. Fullföljdsdomstolen har dessutom rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten av beslut enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

116 §

Avgifter för myndigheternas prestationer

Ministeriets och Energimarknadsverkets prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda. Bestämmelser om avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

17 kap.

Ikraftträdande

117 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2013.

Genom denna lag upphävs elmarknadslagen (386/1995), nedan *den upphävda lagen*. De förordningar som utfärdats med stöd av den upphävda lagen och de föreskrifter som Energimarknadsverket meddelat med stöd av den lagen förblir i kraft.

118 §

Övergångsbestämmelser om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende och om elnätstillstånd

En stamnätsinnehavare som är verksam då lagen träder i kraft ska inom en månad från lagens

ikraftträdande begära att Energimarknadsverket säkerställer stamnätsinnehavarens oberoende i enlighet med 33 §.

En stamnätsinnehavare som är verksam då lagen träder i kraft ska ge in sin ansökan om elnätstillstånd till Energimarknadsverket inom en månad från det att Energimarknadsverkets beslut om säkerställande av stamnätsinnehavarens oberoende har vunnit laga kraft. Innan ansökan om elnätstillstånd avgörs kan Energimarknadsverket för viss tid ändra villkoren i den systemansvariga stamnätsinnehavarens gällande elnätstillstånd på det sätt som bestämmelserna i denna lag kräver. Andra nätinnehavare ska ge in sin tillståndsansökan enligt 2 kap. till Energimarknadsverket inom tre månader från det att lagen trätt i kraft. Elnätstillstånd som beviljats en nätinnehavare med stöd av den upphävda lagen eller en sådan befrielse från elnätstillstånd som beviljats med stöd av 4 § 2 mom. i den lagen är giltiga som elnätstillstånd enligt denna lag tills Energimarknadsverket har fattat ett lagakraftvunnet beslut med anledning av en ny tillståndsansökan.

Vid behandling av en distributionsnätsinnehavares tillståndsansökan behöver Energimarknadsverket inte höra andra distributionsnätsinnehavare som är distributionsnätsinnehavarens grannar, om inte det i tillståndsansökan föreslås att det ansvarsområde som angetts för distributionsnätsinnehavaren i det förra elnätstillståndet ska ändras.

119 §

Övergångsbestämmelse om driftsäkerheten i ett distributionsnät

Distributionsnätsinnehavaren ska inom sitt ansvarsområde uppfylla de krav som ställs i 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten senast den 31 december 2028. Kraven ska uppfyllas senast den 31 december 2019 för minst 50 procent av alla distributionsnätsanvändare, exklusive fritidsbostäder, och senast den 31 december 2023 för minst 75 procent av alla distributionsnätsanvändare, exklusive fritidsbostäder.

Energimarknadsverket kan på ansökan av distributionsnätinnehavaren av vägande skäl förlänga verkställighetstiden i fråga om 75 procent av användarna av distributionsnätet högst till den 31 december 2025 och av synnerligen vägande skäl högst till den 31 december 2028 och av vägande skäl förlänga verkställighetstiden i fråga om alla användare av distributionsnätet högst till den 31 december 2032 och av synnerligen vägande skäl högst till den 31 december 2036. För att verkställighetstiden ska få förlängas krävs det att distributionsnätinnehavaren har visat att kraven enligt 51 § 1 mom. 2 och 3 punkten innebär att innehavaren måste byta ut en betydligt större andel av mellan- och lågspänningsledningarna från luftledningar till jordkablar än det innehavargenomsnitt visar som bestämts enligt situationen när lagen trädde i kraft. Innehavaren ska också visa att denne i förtid måste förnya en stor del av distributionsnätet för att uppfylla kraven. Ansökan om förlängd verkställighetstid ska göras senast den 31 december 2017.

120 §

Övergångsbestämmelse om utvecklingsplanen för distributionsnät

Distributionsnätinnehavaren ska ge in sin första utvecklingsplan för distributionsnät enligt 52 § till Energimarknadsverket senast den 30 juni 2014. Energimarknadsverkets rätt att kräva att distributionsnätinnehavaren ändrar planen går ut den 30 juni 2015.

121 §

Övergångsbestämmelse om balansavräkningsperioden

I den riksomfattande balansavräkningen och i balansavräkningen tillämpas en balansavräkningsperiod på en timme tills det föreskrivs särskilt om detta.

122 §

Övergångsbestämmelser om elavtal

Denna lag tillämpas också på anslutnings-, elnäts- och elförsäljningsavtal som ingåtts innan lagen trätt i kraft. På ett avtal om återbetalning av anslutningsavgiften eller överlåtande av säkerheter som ingåtts innan denna lag trätt i kraft tillämpas dock de villkor som tillämpades innan lagen trädde i kraft.

Om eldistributionen eller elleveransen var avbruten när lagen trädde i kraft, anses det vid tillämpning av 100 § 2 mom. 5 och 6 punkten att distributionen eller leveransen avbröts när lagen trädde i kraft. Maximibeloppet på den standardersättning som betalas på grund av avbrott i eldistributionen eller elleveransen är 1 000 euro om det avbrott som standardersättningen baserar sig på har börjat före den 1 januari 2016 och 1 500 euro om det avbrott som standardersättningen baserar sig på har börjat före den 1 januari 2018.

123 §

Övergångsbestämmelse som gäller utredning av jordkablar placering

Information om placeringen av jordkablar som byggts innan lagen trädde i kraft ska finnas tillgänglig i digital form senast den 31 december 2014.

124 §

Övergångsbestämmelse om separat prissättning av överföringstjänster

Bestämmelsen i 55 § om separat prissättning av överföringstjänster tillämpas på sådana geografiskt åtskilda delar av distributionsnätinnehavarens ansvarsområde som har bildats efter den 27 december 2004.

125 §

Övergångsbestämmelse om uppgörande av en beredskapsplan

Nätinnehavaren ska ge in den första beredskapsplanen enligt 28 § till Försörjningsberedskapscentralen senast den 30 juni 2014.

Lag**om ändring av naturgasmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i naturgasmarknadslagen (508/2000) 6 kap. 4 §, 7 kap. 1 a—1 d, 2, 2 a och 3—7 § samt 9 kap. 4 a §,
av dem 7 kap. 1 a—1 d, 2, 2 a och 7 § och 9 kap. 4 a § sådana de lyder i lag 1293/2004 samt 7 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1293/2004,
ändras 1 kap. 2 § 3 mom. och 3 §, rubriken för 2 kap., 2 kap. 1 och 2 §, 4 § 2 mom., 4 a § och 8 § 1 mom., 3 kap. 2 §, rubriken för 4 kap., 4 kap. 2, 3, 6 och 7 §, 6 kap. 3 och 5 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 § samt 9 kap. 2, 4 och 5 §,
av dem 1 kap. 2 § 3 mom., 2 kap. 4 a §, 4 kap. 7 § samt 9 kap. 4 och 5 § sådana de lyder i lag 1293/2004, 4 kap. 6 § sådan den lyder i lag 445/2003 samt 7 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1293/2004, samt
fogas till 2 kap. 3 § ett nytt 3 mom., till 2 kap. nya 3 a och 10—14 §, till lagen ett nytt 2 a kap., till 3 kap. nya 2 a, 2 b och 3 a §, till 4 kap. 1 § ett nytt 3 mom., till 4 kap. en ny 2 a § och till 4 kap. 5 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 5 kap. en ny 7 §, till 6 kap. en ny 8 § och till 9 kap. en ny 6 §, i stället för den 6 § som upphävts genom lag 1293/2004, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Denna lag tillämpas även på gas från förnybara energikällor och annan gas, om det är tekniskt möjligt och säkert att föra in gas i och överföra den i naturgasnätet. På gasen tillämpas då bestämmelserna om naturgas i denna lag.

3 §

I denna lag avses med

1) *naturgasnät* en för naturgasöverföring eller naturgasdistribution avsedd helhet som bildas av till varandra anslutna naturgasrör och naturgasrörssystem samt alla de behållare, anordningar och aggregat som hör till dessa och vilka innehåller naturgas,

2) *överföringsnät för naturgas* rörssystem för naturgas där naturgas överförs i huvudsak genom högtryck, undantaget den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas,

3) *distributionsnät för naturgas* ett lokalt eller regionalt rörssystem för naturgas via vilket

naturgas transporteras under reducerat tryck, inklusive den del av högtrycksrörledningarna som huvudsakligen används för lokal distribution av naturgas,

4) *sammanlänkat system* ett antal system som har länkats samman,

5) *direktledning* en naturgasrörledning som kompletterar det sammanlänkade systemet,

6) *naturgasöverföring* transport av naturgas i ett överförings- eller distributionsnät mellan parter i naturgashandel,

7) *distribution* transport av naturgas genom lokala eller regionala rörledningsnät för tillhandahållande till kunder, men inte leverans,

8) *naturgasnätsverksamhet* affärsverksamhet där verksamhetsidkaren (nätinnehavaren) mot vederlag överför naturgas samt producerar och tillhandahåller andra på överförings- eller distributionsnätet för naturgasbaserade tjänster som ålagts nätinnehavaren i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den till dem som behöver sådana tjänster,

9) *systemansvarig för överföringssystem* näringsidkare som bedriver överföringsverksamhet och som ansvarar för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av överföringssystemet inom sitt verksamhetsområde och, i tillämpliga fall, dess sammanlänkningar till andra system och för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på gastransporter,

10) *systemansvarig för distributionssystemet* näringsidkare som bedriver distributionsverksamhet och som ansvarar för drift och underhåll och, vid behov, utbyggnad av distributionssystemet inom sitt verksamhetsområde och, i tillämpliga fall, dess sammanlänkningar till andra system och för att säkerställa att systemet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på gasdistribution,

11) *naturgasmarknadsmyndighet* Energi-marknadsverket,

12) *konsument* en konsument som avses i 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978),

13) *gas från förnybara energikällor* gas som framställs ur biomassa genom termisk förgasning, gas som uppkommer på avstjälningsplatser och i avloppsreningsverk samt biogas som alstras genom rötning,

14) *leverans av naturgas* försäljning av naturgas till kunder, inbegripet återförsäljning,

15) *naturgasleverantör* fysisk eller juridisk person som levererar naturgas,

16) *tredjeland* stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen,

17) *bestämmande inflytande* rättigheter, avtal och andra medel som separat eller tillsammans med hänsyn till de faktiska och juridiska omständigheterna i saken ger möjlighet att utöva avgörande inflytande i företaget, i synnerhet genom

a) äganderätt eller nyttjanderätt till ett företags samtliga tillgångar eller en del av dessa,

b) rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och dessas voteringar eller beslut,

18) *naturgasföretag* en fysisk eller juridisk person, med undantag för slutförbrukare, som bedriver produktion, överföring, distribution, leverans, köp eller lagring av naturgas, inbegripet kondenserad naturgas, och som ansvarar för kommersiella och tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter,

19) *lagringsanläggning* en anläggning som används för lagring av naturgas och som ägs eller drivs av ett naturgasföretag, inbegripet den del av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas som används för lagring men undantaget den del som används för produktion och undantaget anläggningar som uteslutande är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

20) *innehavare av ett lagringssystem* en fysisk eller juridisk person som lagrar naturgas och som ansvarar för driften av en lagringsanläggning,

21) *behandlingsanläggning för kondenserad naturgas* en terminal som används för kondensering av naturgas eller import, lossning och återförgasning av kondenserad naturgas, inbegripet stödtjänster och den tillfälliga lagring som krävs för återförgasningsprocessen och efterföljande leverans till överföringsnätet, dock inte de delar av en terminal för naturgas som används för lagring.

22) *innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas* en fysisk eller juridisk person som kondenserar naturgas eller importerar, lossar eller återförgasar kondenserad naturgas och som ansvarar för driften av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas.

23) *stödtjänster* de tjänster eller lagringsanläggningar som behövs för tillträdet till och driften av överföringsnät, distributionsnät och behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, inbegripet lastbalans, blandning och injektion av inerta gaser, dock inte anläggningar som uteslutande är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

24) *lagring av gas i rörledning* lagring av gas genom kompression i överförings- och distributionssystem för naturgas, dock inte lagring i anläggningar som är förbehållna överföringsnätsinnehavaren när den utför sina uppgifter,

25) *ny infrastruktur* en infrastruktur som inte färdigställts senast den 4 augusti 2003,

26) *kund* en grossist och slutförbrukare av naturgas samt naturgasföretag som köper naturgas,

27) *grossist* en fysisk eller juridisk person, med undantag för överförings- och distributionsnätsinnehavare, som köper naturgas i syfte att återförsälja den inom eller utanför det nät i vilket personen är etablerad,

28) *slutförbrukare* en kund som köper naturgas för eget bruk,

29) *nätanvändare* en fysisk eller juridisk person som levererar naturgas till eller får naturgasleveranser från nätet,

30) *avtal om leverans av naturgas* ett avtal om leverans av naturgas men som inte inbegriper ett gasderivat,

31) *naturgasderivat* ett finansiellt instrument som anges i en av punkterna 5, 6 eller 7 i avsnitt C i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, och som avser naturgas.

2 kap.

Allmänna förpliktelser för nätinnehavare och innehavare av lagringsanläggning och behandlingsanläggning för kondenserad naturgas samt prissättningen av tjänster

1 §

Nätinnehavaren ska underhålla, driva och utveckla sitt naturgasnät samt upprätthålla, nyttja och utveckla förbindelserna till andra nät i enlighet med kundernas rimliga behov och för sin del trygga naturgasleveranserna till kunderna. Överföringsnätsinnehavaren ska dessutom bygga upp en tillräcklig gränsöverskridande överföringskapacitet för att integrera ett europeiskt överföringssystem, om detta av ekonomiska skäl behövs för att tillgodose en rimlig och tekniskt genomförbar efterfrågan på naturgas och för ta hänsyn till en tryggad naturgasförsörjning.

Nätinnehavaren ska se till att kommunerna informeras om planeringen av byggande av ett naturgasrör. Nätinnehavaren ska tillsammans med kommunerna också i övrigt se till att tillräcklig samverkan ordnas så att de aspekter som gäller kommunernas markanvändning blir beaktade när rör och aggregat placeras.

2 §

Nätinnehavaren ska på begäran och mot skälig ersättning till sitt nät ansluta sådana drifts- och upplagringsställen för naturgas, behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas, produktionsanläggningar för gas från förnybara energikällor och direktledningar som uppfyller de tekniska kraven. Anslutningsvillkoren och de tekniska kraven ska vara objektiva och icke-diskriminerande och beakta de krav som ställs på naturgasöverföringssystemets och nätets funktionalitet och driftsäkerhet och på ett effektivt naturgasöverföringssystem.

Nätinnehavaren ska publicera de tekniska kraven för anslutning samt en skälig tid inom vilken nätinnehavaren ska behandla anbudsbegäran som gäller anslutning.

Nätinnehavaren ska på abonnentens begäran ge denne en täckande och tillräckligt detaljerad

kalkyl över anslutningskostnaderna samt en uppskattning av anslutningens leveranstid.

3 §

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på gas från förnybara energikällor.

3 a §

Nätinnehavaren ska mot skäligen ersättning sälja överförings- och distributionstjänster för gas från förnybara energikällor till dem som behöver sådana inom gränserna för nätets överföringskapacitet. En förutsättning för överföringskyldigheten är att gasmätningen omfattas av ett system för fjärravläsning.

4 §

Naturgasmarknadsmyndigheten ska pröva undantagslovets med särskild hänsyn till följande synpunkter och grunder:

1) det allmänna målet att uppnå en konkurrenssatt naturgasmarknad, de effekter ett undantag skulle få på den korrekta tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, nedan *naturgasmarknadsdirektivet*, avseende en väl fungerande marknad för naturgas samt konkurrensläget på marknaden,

2) hur allvarliga ekonomiska och finansiella svårigheter naturgasföretagen och kunderna råkar ut för,

3) tidpunkten för undertecknande av och villkoren i ett take-or-pay-avtal, inbegripet i vilken utsträckning förändringar på marknaden beaktas i avtalet samt i vilken mån sökanden rimligen kunde ha förutsett att allvarliga problem skulle kunna uppstå till följd av avtalet; nätinnehavaren anses dock inte ha allvarliga problem om försäljningen av naturgas inte faller under nivån för minimiköpgarantierna i take-or-pay-avtal, om avtalet kan anpassas eller om nätinnehavaren kan finna alternativa avsättningsmöjligheter.

4) åtgärderna för att lösa problemet,

5) i hur hög grad systemet är anslutet till andra system och i vilken mån dessa system är driftkompatibla samt behovet av att säkerställa leveranssäkerheten i fråga om naturgas och att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster.

4 a §

Naturgasmarknadsmyndigheten kan på ansökan för viss tid bevilja sådana nätinnehavare, innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas och innehavare av ett lagringssystem som gör betydande investeringar i ny infrastruktur undantag från överföringskyldigheten enligt 3 §, nyttjanderättsförfarandet enligt 12 eller 14 § och det förfarande för fastställande av villkor, metoder för prissättning, förutsättningar och tariffer som avses i 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (/). Som betydande ny infrastruktur betraktas i detta sammanhang byggandet av sammanlänkande rörsystem mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen, byggandet av en anläggning för behandling av kondenserad naturgas eller byggandet av en lagringsanläggning för sådan, investeringar som gäller betydande kapacitetsutbyggnader i fråga om dessa samt sådana ändringar av dem som möjliggör utveckling av nya källor för naturgasförsörjning. Ett undantag får gälla hela eller delar av den nya infrastrukturens kapacitet eller av den befintliga infrastrukturens kapacitet, om denna har ökat väsentligt. Beslutet ska offentliggöras.

En förutsättning för att undantag ska kunna beviljas är att

1) investeringen ökar konkurrensen i fråga om naturgasleveranserna och förbättrar leveranssäkerheten,

2) investeringen på grund av risker som är förknippade med den inte skulle genomföras utan undantag som beviljats av naturgasmarknadsmyndigheten,

3) den som söker undantag och som ska genomföra en investering inte är innehavare av ett nät kopplat till föremålet för investeringen,

4) de som använder investeringen står för kostnaderna för den,

5) undantaget inte hämmar konkurrensen på naturgasmarknaden, en effektiv verksamhet på den inre naturgasmarknaden eller en effektiv verksamhet inom det nät till vilket föremålet för investeringen har anslutits.

Beslutet får innehålla villkor som gäller undantagets varaktighet och villkor som gäller icke-diskriminerande rätt till den nya infrastrukturen. När beslut om sådana villkor fattas ska hänsyn särskilt tas till den ytterligare kapacitet som ska byggas eller förändringen av den befintliga kapaciteten samt till projektets tidsplan och till förhållandena i Finland.

Innan naturgasmarknadsmyndigheten beviljar ett undantag ska den besluta om vilka regler och system som ska gälla för förvaltning och tilldelning av den nya infrastrukturens kapacitet. Enligt reglerna ska alla potentiella användare av infrastrukturen erbjudas att meddela sitt intresse för att teckna avtal om viss kapacitet innan tilldelningen av kapacitet i den nya infrastrukturen sker, även för eget bruk. Naturgasmarknadsmyndigheten ska kräva att reglerna för hantering av överbelastning också innebär en skyldighet att erbjuda outnyttjad kapacitet på marknaden och att användare av infrastrukturen ges rätt att handla med sin avtalade kapacitet på andrahandsmarknaden. Naturgasmarknadsmyndigheten ska beakta resultaten av kapacitetstilldelningen när den bedömer om kriterierna för undantag är uppfyllda. Beslutet ska offentliggöras.

8 §

Försäljningspriserna och försäljningsvillkoren för nättjänsterna samt grunderna för hur de fastställs ska vara objektiva och icke-diskriminerande för alla nätanvändare. Avvikelse får göras bara av särskilda skäl. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenterna ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

10 §

Nätinnehavaren ska anskaffa den energi han använder i sin verksamhet på ett transparent, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

11 §

Innehavaren av en lagringsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska i enlighet med de ekonomiska förutsättningarna och med vederbörlig hänsyn till miljön driva, underhålla och utveckla säkra, tillförlitliga och effektiva lagringsanläggningar eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas för att säkra en öppen marknad. Dessutom ska innehavaren av en lagringsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas säkerställa att det finns tillräckliga resurser för fullgörandet av skyldigheterna gällande tjänsten samt att skyldigheterna fullgörs icke-diskriminerande.

Innehavaren av en lagringsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska förse nätinnehavarna och andra innehavare av lagringsanläggningar eller behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas med den information som behövs för att säkerställa att transport och lagring av naturgas kan ske på ett sätt som är förenligt med säker och effektiv drift av det sammanlänkade systemet.

12 §

En innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska mot en skälig ersättning inom ramen för anläggningens kapacitet sälja nyttjanderätter till anläggningen till dem som behöver sådana.

De avgifter som tas ut för nyttjanderätter samt de förfaranden som gäller rätterna ska möjliggöra nödvändiga investeringar genom vilka funktionsdugligheten hos behandlingsanläggningen säkerställs.

13 §

Innehavaren av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska publicera de allmänna försäljningsvillkoren och försäljningspriserna

för sina tjänster samt grunderna för hur de bestäms. Innehavaren ska på det sätt som myndigheten närmare bestämmer till naturgasmarknadsmyndigheten anmäla försäljningsvillkoren och försäljningspriserna för tjänsterna samt grunderna för hur de bestäms.

14 §

Innehavaren av en lagringsanläggning ska förhandla om tillträde till lagring samt till stödtjänster i anslutning till lagring och nätinnehavaren om tillträde till lagring av gas i rörledning samt stödtjänster i anslutning till lagringen med naturgasföretag och kunder, i eller utanför det område som omfattas av det sammanlänkade systemet, om tillträde är tekniskt och ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla en effektiv tillgång till nätet samt för organiseringen av tillträdet till andra stödtjänster. Innehavaren av ett lagringssystem samt nätinnehavaren ska publicera uppgifter om vilka lagringsanläggningar eller delar av sådana anläggningar det finns tillträde till och vilka möjligheter det finns att lagra gas i rörledning samt informera naturgasmarknadsmyndigheten om detta.

Parterna ska i sina förhandlingar om tillträde till lagring, lagring av gas i rörledning och andra stödtjänster verka i god tro. Villkoren och förutsättningarna enligt avtalen, inklusive tariffer och metoder, ska vara skäliga och tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.

Innehavaren av en lagringsanläggning samt nätinnehavaren ska årligen publicera uppgifter om sina viktigaste kommersiella leveransvillkor för utnyttjandet av lagring och lagring av gas i rörledning samt stödtjänster i anslutning till dem. Innan leveransvillkoren publiceras ska nätets användare och kunder höras. Leveransvillkoren ska meddelas till naturgasmarknadsmyndigheten. Naturgasmarknadsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om vilka leveransvillkor som ska publiceras.

2 a kap.

Överföringsnätsinnehavares oberoende och säkerställande av det

1 §

Överföringsnätsinnehavaren ska underrätta naturgasmarknadsmyndigheten om situationer som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över överföringsnätet för naturgas eller överföringsnätsinnehavaren.

Naturgasmarknadsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsministeriet, om

1) ägaren till ett överföringsnät för naturgas eller en överföringsnätsinnehavare som kontrolleras av en eller flera personer från tredjeländer har underrättat naturgasmarknadsmyndigheten om de omständigheter som avses i 1 mom.,

2) naturgasmarknadsmyndigheten annars fått kännedom om omständigheter som skulle leda till att en eller flera personer från tredjeländer får bestämmande inflytande över ett överföringsnät för naturgas eller en överföringsnätsinnehavare.

2 §

Naturgasmarknadsmyndigheten ska säkerställa överföringsnätsinnehavarens oberoende i en sådan situation som avses i 1 §.

I ett ärende som gäller säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende ska naturgasmarknadsmyndigheten meddela

1) ett interimistiskt beslut om att det är fråga om en sådan situation som avses i 1 §, eller

2) ett beslut om avslutande av behandlingen av ett ärende som gäller säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende.

Det interimistiska beslut eller beslut som avses i 2 mom. ska fattas inom fyra månader från det att överföringsnätsinnehavarens anmälan anlämnas. I ett interimistiskt beslut får ändring inte sökas särskilt. Naturgasmarknadsmyndigheten ska utan dröjsmål lämna en anmälan om det interimistiska beslutet till arbets- och näringsministeriet och begära ett yttrande enligt 3 § av ministeriet. Naturgasmarknadsmyndigheten ska tillsammans med anmälan lämna sådana uppgif-

ter som är av betydelse för behandlingen av ärendet.

Naturgasmarknadsmyndigheten ska inom två månader från det att den mottagit arbets- och näringsministeriets yttrande fatta sitt slutliga beslut om säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende.

Naturgasmarknadsmyndigheten ska fatta ett negativt beslut i fråga om att säkerställa överföringsnätsinnehavarens oberoende, om arbets- och näringsministeriet har lämnat ett yttrande till naturgasmarknadsmyndigheten i enlighet med 3 § och det enligt yttrandet inte har visats för ministeriet att säkerställande inte äventyrar en trygg energiförsörjning nationellt eller någon annanstans inom Europeiska unionen.

Naturgasmarknadsmyndigheten ska bifoga de yttranden som avses i 3 § till sitt slutliga beslut.

3 §

Arbets- och näringsministeriet ska lämna naturgasmarknadsmyndigheten ett yttrande om huruvida ett säkerställande av överföringsnätsinnehavarens oberoende som gjorts i en sådan situation som avses i 1 § äventyrar en trygg energiförsörjning i Finland eller någon annanstans inom Europeiska unionen. Yttrandet ska lämnas till naturgasmarknadsmyndigheten inom två månader efter det att naturgasmarknadsmyndighetens begäran om yttrande har mottagits. Vid prövningen av ärendet ska ministeriet beakta

1) Europeiska unionens rättigheter och skyldigheter med avseende på berörda tredjeland enligt internationell rätt, inbegripet sådana avtal med ett eller flera tredjeländer som Europeiska unionen är part i och som rör energileveranssäkerhet,

2) Finlands rättigheter och skyldigheter med avseende på berörda tredjeland, enligt avtal som Finland ingått med det berörda tredjelandet i den mån avtalen överensstämmer med Europeiska unionens lagstiftning,

3) andra specifika omständigheter och förhållanden i fallet och i det berörda tredjelandet.

Arbets- och näringsministeriet kan för sitt yttrande begära ett yttrande av Europeiska kommissionen om huruvida säkerställande äventyrar

en trygg energiförsörjning inom Europeiska unionen. Ministeriet kan avvika från Europeiska kommissionens yttrande, om säkerställandet äventyrar en trygg energiförsörjning i Finland eller någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

I ministeriets yttrande får ändring inte sökas särskilt.

4 §

Överföringsnätsinnehavaren eller parterna får inte påbörja en affärstransaktion eller vidta en åtgärd som avses i 1 § 1 mom. innan överföringsnätsinnehavarens oberoende har säkerställts för affärstransaktionen eller åtgärden i fråga, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller bestäms vid behandlingen av ärendet.

Det som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att en inlösen skyldighet eller inlösenrätt enligt 18 kap. 1 § 1 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) fullgörs eller utövas eller att tillstånd för en fusion enligt 16 kap. i nämnda lag beviljas. Fusionen får emellertid inte registreras innan överföringsnätsinnehavarens oberoende har säkerställts med avseende på fusionen.

5 §

På framställning av naturgasmarknadsmyndigheten kan marknadsdomstolen bestämma att en affärstransaktion eller åtgärd ska hävas, om myndigheten har låtit bli att säkerställa överföringsnätsinnehavarens oberoende i fråga om affärstransaktionen eller åtgärden i fråga. Innan naturgasmarknadsmyndigheten gör framställningen ska den rådgöra med parterna om frivillig hävning av affärstransaktionen eller åtgärden. Om det avtalas att affärstransaktionen eller åtgärden hävs frivilligt, ställer naturgasmarknadsmyndigheten de villkor som ska iakttas.

6 §

Oberoende av ett tidigare beslut kan naturgasmarknadsmyndigheten fatta ett nytt beslut i ett ärende som gäller säkerställande av en överföringsnätsinnehavarens oberoende, om överföringsnätsinnehavaren eller parterna har uppgett felaktiga eller vilseledande uppgifter som i vä-

sentlig mån har inverkat på beslutet, eller om en affärstransaktion eller åtgärd har genomförts i strid med 4 §. Ett nytt beslut kan fattas endast av vägande skäl, om mer än fem år har förflutit sedan det tidigare beslutet vann laga kraft eller affärstransaktionen eller åtgärden genomfördes.

3 kap.

Systemförpliktelser och utredning av naturgashandeln

2 §

Nätinnehavaren ska ordna den mätning av naturgasleveranser i sitt naturgasnät som ligger till grund för balansavräkningen och faktureringen samt registreringen av mätuppgifterna och anmälandet av dem till parterna på naturgasmarknaden. De mätuppgifter som behövs vid faktureringen ska lämnas till naturgasleverantören per driftsställe eller per mätning.

Nätinnehavaren kan tillhandahålla måttjänster antingen som eget arbete eller skaffa tjänsterna hos utomstående. Tjänster kan då skaffas också hos andra parter inom naturgashandeln.

Närmare bestämmelser om mätning av naturgasleveranser i naturgasnät utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

1) installering av mätapparatur i ett driftsställe, en lagringsanläggning, en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas eller en produktionsanläggning för gas från förnybara energikällor,

2) krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,

3) avläsning av mätapparatur,

4) utnyttjande av mätningssuppgifter,

5) tidsfördelning i fråga om måttjänster.

2 a §

Naturgasanvändare har utan att betala någon separat ersättning rätt att till sitt förfogande få, eller att ge en annan aktör rätt att få, mätuppgifterna om sin egen naturgasförbrukning vilka nätinnehavaren har samlat in från mätapparaturen på naturgasdriftsstället. Uppgifterna lämnas per naturgasdriftsställe eller per mätning i en sådan

form som motsvarar det förfarande som allmänt tillämpas inom branschen och av nätinnehavaren. Naturgasmarknadsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om uppgifternas form och det förfarande som ska tillämpas då uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på objekt där naturgasförbrukningen inte mäts.

2 b §

Nätinnehavaren är skyldig att sörja för utredningen av naturgashandeln. Utredningen av naturgashandeln ska grunda sig på naturgasmätning genom fjärravläsning samt på anmälningar om leveranserna. Närmare bestämmelser om tillvägagångssätten vid utredning av naturgashandeln utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 a §

Parterna på naturgasmarknaden och nätinnehavarna ska göra de anmälningar som krävs för naturgashandeln, genomförandet av balansansvaret och utredningen av naturgashandeln och som de ansvarar för. Varje anmälan ska göras inom den tid som angetts för den och enligt det anmälningsförfarande som föreskrivs för den. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälingsskyldigheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om anmälningsförfarandet utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

4 kap.

Naturgasleverans och naturgasförbrukarens ställning

1 §

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på gas från förnybara energikällor som levereras som en separat produkt.

2 §

En naturgasleverantör ska ha offentliga villkor och priser för försäljning av naturgas samt

grunder för hur de fastställs för de kunder som omfattas av leveransskyldigheten. De får inte innehålla oskäligen villkor eller villkor som begränsar konkurrensen inom naturgashandeln. Försäljningsvillkor som riktas till konsumenterna ska dessutom meddelas på ett klart och lättbegripligt språk och får inte omfatta sådana hinder för konsumenternas utövande av sina rättigheter som inte följer direkt av avtal.

Naturgasleverantören ska ge in de försäljningsvillkor, försäljningspriser och grunder för deras fastställande som avses i 1 mom. till naturgasmarknadsmyndigheten innan de införs. Myndigheten får utfärda närmare bestämmelser om vilka uppgifter om villkoren, priserna och grunderna den ska tillställas, hur de ska specificeras och hur de ska ges in.

Naturgasleverantören ska publicera uppgifter som beskriver den genomsnittliga prisnivån på naturgas på det sätt som naturgasmarknadsmyndigheten bestämmer.

2 a §

En naturgasleverantör ska bevara viktiga uppgifter om alla sina affärstransaktioner gällande avtal om naturgasleverans samt de uppgifter enligt kommissionens förordning eller beslut om riktlinjer som hänför sig till affärstransaktioner gällande naturgasderivat med återförsäljare av naturgas och överföringsnätinnehavare samt innehavare av lagringsanläggningar och behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas under minst fem år efter utgången av den räkenskapsperiod under vilken affärstransaktionen genomfördes. Uppgifter som ska bevaras är åtminstone:

- 1) affärstransaktionens löptid,
- 2) procedurer som hänför sig till leveranser och fullgörande,
- 3) leveransmängd,
- 4) tidpunkt för genomförandet,
- 5) pris,
- 6) information som identifierar avtalsparten,
- 7) information om alla avtal som inte fullgjorts.

3 §

En naturgasleverantör ska i sin faktura ge kunden en specifikation över hur naturgaspriset bildas samt information om avtalets giltighetstid. I fakturor som sänds till konsumenter ska naturgasleverantören ge uppgifter om hur de kan göra reklamationer samt i fakturering som är riktad till konsumenter uppgifter om de mekanismer för tvistlösning som konsumenterna har tillgång till. Naturgasmarknadsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter fakturan ska innehålla och på vilket sätt uppgifterna ska ges i fakturan.

Naturgasleverantören ska ge konsumenten en slutfaktura inom sex veckor efter det att naturgasleveransen till konsumenten har avslutats.

Naturgasleverantören ska erbjuda konsumenterna olika sätt för betalning av räkningar. De alternativ som erbjuds får inte vara förenade med ogrundade villkor eller villkor som diskriminerar någon kundgrupp. Villkoren för betalningssätten får beakta skäliga skillnader i de kostnader som distributionsnätinnehavaren orsakas av att erbjuda olika betalningssätt. Om naturgasleverantören erbjuder konsumenterna ett förhandsbetalningssystem ska det i tillräcklig grad återspegla konsumentens kalkylerade årliga naturgaskonsumtion.

Bestämmelser om naturgasleverantörers fakturering finns dessutom i lagen om energieffektivitetstjänster hos företag på energimarknaden (1211/2009).

5 §

Om försummelsen av betalningen har berott på konsumentens betalningssvårigheter som han har råkat i till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan särskild omständighet, huvudsakligen utan att själv vara orsak till dem, får distributionen eller leveransen av naturgas avbrytas tidigast två månader efter den dag då avgiften förföll till betalning.

6 §

På konsumentskyddet på naturgasmarknaden tillämpas vad som i 95—99 och 101 § i elmarknadslagen (/) bestäms om standardersättning vid dröjsmål med kopplandet av en anslutning, skadestånd på grund av dröjsmål, fel, prisavdrag på grund av fel, skadestånd på grund av fel och om de ansvariga aktörerna.

7 §

I avtal om leverans av naturgas och naturgasöverföringstjänster till konsumenterna ska följande uppgifter finnas:

- 1) tjänsteleverantörens namn och adress,
- 2) tjänster som tillhandahålls, tjänstekvalitet och tidpunkt för den ursprungliga uppkopplingen,
- 3) underhållstjänster som tillhandahålls,
- 4) på vilket sätt konsumenten kan få aktuell information om tariffer och underhållskostnader,
- 5) avtalets löptid och uppgifter om villkoren för att förlänga eller säga upp avtalet, eventuell rätt att säga upp ett tidsbundet avtal samt huruvida det ska vara tillåtet att säga upp ett tidsbundet avtal utan kostnad,
- 6) uppgift om konsumentens rätt till skadestånd och annan gottgörelse, om prestationens eller tjänstens kvalitet inte motsvarar det som avtalats,
- 7) uppgifter om de förfaranden för besvär och tvistlösning som står till förfogande och hur de inleds,
- 8) information om konsumenternas rättigheter, som anges på räkningarna eller på naturgasföretagets webbplats.

Avtalsvillkoren ska vara rättvisa och konsumenterna ska ges information om dem innan avtalet ingås eller bekräftas. Villkoren bör ges innan avtalet ingås eller bekräftas också då avtal ingås genom en mellanhand.

Tjänsteleverantören ska underrätta konsumenten om ändringar i avtalsvillkoren på ett överskådligt och lättbegripligt sätt senast 30 dagar innan ändringen träder i kraft. Om tjänsteleverantören ändrar avtalsvillkoren och konsumenten inte godtar de nya villkoren, har konsu-

menten rätt att säga upp avtalet. Också denna rättighet ska nämnas i det avtal som ingås med konsumenten.

5 kap.

Åtskiljande av verksamheter

7 §

Innehavaren av en lagringsanläggning som ingår i ett naturgasföretag eller en grupp av naturgasföretag där samma person eller samma personer direkt eller indirekt har rätt att utöva bestämmande inflytande och där det berörda företaget eller den berörda företagsgruppen bedriver överföring, distribution, kondensering eller lagring av naturgas och produktion eller leverans av naturgas ska i fråga om juridisk form, organisation och beslutsfattande vara oberoende av den verksamhet som inte rör överföringsnät, distribution eller lagring.

De personer som ansvarar för administrationen hos innehavaren av en lagringsanläggning får inte delta i administrationen av ett sådant integrerat naturgasföretag som direkt eller indirekt svarar för den dagliga driften när det gäller produktion eller leverans av naturgas. Deras yrkesmässiga intressen ska beaktas på ett sätt som säkerställer att dessa personer kan agera självständigt.

Innehavaren av lagringsanläggningen ska ha beslutanderätt som är oberoende av det integrerade naturgasföretag som avses i 1 mom. i fråga om de resurser som behövs för att driva, underhålla eller utveckla lagringsanläggningarna. Trots det som sägs ovan har moderbolaget dock rätt att kontrollera den avkastning på kapitalet som ett dotterbolag ger, i synnerhet genom att godkänna den årliga finansieringsplan eller ett motsvarande instrument som upprättas av innehavaren av lagringsanläggningen och att ange övergripande gränser för dotterbolagets skuldsättningsnivå. Moderbolaget har dock inte rätt att ge innehavaren av lagringsanläggningen instruktioner för den dagliga driften eller fatta enskilda beslut beträffande uppförande eller uppgradering av lagringsanläggningar, så länge

dessa beslut inte överskrider villkoren i finansieringsplanen eller i ett motsvarande instrument.

Innehavaren av lagringsanläggningen ska utarbeta ett program för iakttagandet av 1—3 mom., där det anges vilka åtgärder som ska vidtas för att garantera icke-diskriminerande beteende och se till att programmet följs. I programmet ska det också anges vilka specifika skyldigheter de anställda har för att uppfylla dessa mål. Den som ansvarar för kontrollen av att programmet följs ska årligen utarbeta och förete för naturgasmarknadsmyndigheten en rapport om de åtgärder som vidtagits. Innehavaren av lagringssystemet ska publicera rapporten.

6 kap.

Tillstånd och anmälningar

3 §

Den som ansöker om naturgasnätstillstånd för överföringsnättsinnehavare ska utöver kraven i 2 § uppfylla följande krav:

1) sökanden ska äga ett överföringsnät för naturgas i Finland,

2) sökanden ska ha lagt fram en utredning om att sökanden uppfyller kraven på åtskiljande av verksamheterna enligt 5 kap., och

3) sökanden ska ha lagt fram en utredning om att sökanden uppfyller kraven på överföringsnättsinnehavarens oberoende enligt 2 a kap. och oberoendet har säkerställts i enlighet med det förfarande som avses i nämnda kapitel.

I naturgasnätstillståndet för den överföringsnättsinnehavare som ska påföras systemansvar kan villkor ställas i fråga om

1) den systemansvariges uppgifter och skötseln av dem,

2) den systemansvariges skyldigheter och fullgörandet av dem,

3) den systemansvariges rättigheter och utövandet av dem.

5 §

För byggande av ett överföringsrör som överskrider landets gräns ska ett projekttillstånd sökas skriftligt hos arbets- och näringsministeriet.

En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att byggandet av ett överföringsrör som överskrider landets gräns är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på naturgasmarknaden. Då tillstånd beviljas ska projektets betydelse för den inre naturgasmarknaden beaktas.

I projekttillståndet bestäms inte var överföringsröret ska dras. Till tillståndet kan sådana villkor fogas som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd. Projekttillståndet kan inte överföras på någon annan.

8 §

Ett naturgasföretag som äger en lagringsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska senast sex månader innan verksamheten inleds lämna in en anmälan till naturgasmarknadsmyndigheten om vem som är innehavare av respektive anläggning. Naturgasmarknadsmyndigheten ska utse den anmälda verksamhetsutövaren till innehavare av lagringsanläggningen eller behandlingsanläggningen för kondenserad naturgas, om denna utövar den verksamhet som uppgetts. Beslutet att utse innehavaren är i kraft viss tid, dock högst tio år.

7 kap.

Styrning och tillsyn

1 §

Den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen ankommer på arbets- och näringsministeriet.

Naturgasmarknadsmyndigheten har till uppgift att övervaka efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt de myndighetsföreskrifter och de tillståndsbeslut som meddelats med stöd av denna lag. Bestämmelser om tillsyn utfärdas särskilt genom lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (/).

Konsumentombudsmannen övervakar att de avtalsvillkor som avses i 4 kap. 6 och 7 § är lagliga med tanke på konsumentskyddet.

8 kap.

Skadestånd och straff

1 §

Den som genom ett förfarande som står i strid med 2 kap. 2, 3 eller 3 a §, 3 kap. 2, 2 b eller 3 §, 4 kap. 1 eller 5 § orsakar någon annan skada är skyldig att ersätta skadan.

Bestämmelser om skadestånd finns dessutom i skadeståndslagen (412/1974).

9 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

På sekretess i fråga om handlingar som inkommer eller upprättas då en nätinnehavare eller en innehavare av en lagringsanläggning eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas utför uppdrag som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt i fråga om uppgifter i handlingarna, liksom på tystnadsplikt i fråga om och förbud mot utnyttjande av de upplysningar som erhållits vid utförandet av uppgifterna samt på brott mot sekretess tillämpas 22 och 23 § samt 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (621/1999) även då det inte är fråga om en handling på vilken nämnda lag är tillämplig enligt dess 4 §.

4 §

Ändring i ett beslut som naturgasmarknadsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett beslut som naturgasmarknadsmyndigheten har meddelat med stöd av 2 kap. 4 och 4 a § får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om handläggningen av ärenden vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

Ändring i beslut som arbets- och näringsministeriet har fattat med stöd av denna lag samt i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Naturgasmarknadsmyndigheten har rätt att genom besvär söka ändring i beslut av fullföljdsdomstolen, genom vilka fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat naturgasmarknadsmyndighetens beslut.

5 §

Om en sökande beviljas undantagslov som avses i 2 kap. 4 §, ska naturgasmarknadsmyndigheten iaktta det förfarande som nämns i artikel 48.2 i naturgasmarknadsdirektivet.

När naturgasmarknadsmyndigheten har tagit emot en ansökan om undantag enligt 2 kap. 4 a § eller meddelat sitt beslut i ett sådant ärende ska myndigheten iaktta förfarandet i artikel 36.4, 36.8 och 36.9 i naturgasmarknadsdirektivet.

6 §

Arbets- och näringsministeriets och naturgasmarknadsmyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda. Bestämmelser om avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

1. Denna lag träder i kraft den 2013.
2. Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 9 kap. 4 § i naturgasmarknadslagen (125/2013).

3. De förordningar som utfärdats och de föreskrifter av naturgasmarknadsmyndigheten som meddelats med stöd av de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande förblir i kraft.

4. En överföringsnätsinnehavare som är verksam då lagen träder i kraft ska ge in sin ansökan om naturgasnätstillstånd till naturgasmarknadsmyndigheten inom en månad från lagens ikraftträdande. Kravet i 6 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten tillämpas inte på situationer i fråga om vilka något meddelande enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. inte ska lämnas. Innan en ansökan om naturgasnätstillstånd avgörs kan naturgasmarknadsmyndig-

heten ändra villkoren i den systemansvariga överföringsnätinnehavarens gällande naturgasnätstillstånd för viss tid på det sätt som förutsätts i denna lag.

5. Bestämmelserna i 4 kap. 6 § ska tillämpas även på naturgasavtal som ingåtts innan denna lag trätt i kraft.

Lag

om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Mål

Målet med tillsynen över och kontrollen av el- och naturgasmarknaden är att främja effektiv, säker och miljömässigt hållbar verksamhet på de nationella och regionala el- och naturgasmarknaderna samt Europeiska unionens inre marknad för el och naturgas i syfte att garantera energiförbrukarna god leveranssäkerhet, konkurrenskraftiga priser och skäliga principer för el och naturgastjänster.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på skötseln av de tillsyns- och kontrolluppgifter som hör till Energi marknadsverket enligt

1) elmarknadslagen (/) samt bestämmelser som utfärdats och myndighetsföreskrifter som meddelats med stöd av den,

2) naturgasmarknadslagen (508/2000) samt bestämmelser som utfärdats och myndighetsföreskrifter som meddelats med stöd av den,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 om inrättande av en byrå för

samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, nedan *förordningen om en byrå för samarbete*, samt kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av förordningen,

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003, nedan *elhandelsförordningen*, samt kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av förordningen,

5) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, nedan *elmarknadsdirektivet*,

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005, nedan *naturgasnätetsförordningen*, samt kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av förordningen, till de delar de ska tillämpas i Finland,

7) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, nedan *naturgasmarknadsdirektivet*.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *säkerhet* såväl säkerhet vid elleverans och elanskaffning och leveranssäkerhet i fråga om naturgas samt teknisk säkerhet.

2) *förnybara energikällor* vindkraft, solenergi, jordvärme, våg- och tidvattenenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsanläggningar och biogaser,

3) *distribuerad produktion* kraftverk som är anslutna till distributionssystem,

4) *icke-hushållskund* fysisk eller juridisk person, som köper el eller naturgas som inte är avsedd för egen hushållsförbrukning, elgrossister och elproducenter,

5) *vertikalt integrerat företag* ett el- eller naturgasföretag eller en grupp av el- eller naturgasföretag där samma person eller samma personer direkt eller indirekt har rätt att utöva bestämmande inflytande och där det berörda företaget eller den berörda företagsgruppen bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring eller distribution och minst ett av områdena produktion eller leverans av el eller bedriver verksamhet inom minst ett av områdena överföring, distribution, kondensering eller lagring av naturgas och minst ett av områdena produktion eller leverans av naturgas.

Definitionerna i 3 § i elmarknadslagen och 1 kap. 3 § i naturgasmarknadslagen gäller också vid tillämpningen av denna lag.

2 kap.

Energimarknadsverkets uppgifter

4 §

Allmänna mål för Energimarknadsverkets verksamhet

Energimarknadsverkets mål när den fullgör de uppgifter som avses i denna lag är

1) att främja en effektiv, säker och miljömässigt hållbar nationell el- och naturgasmarknad i

enlighet med de mål som ställts i elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen,

2) att i nära samarbete med byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, andra EES-staters energitillsynsmyndigheter och Europeiska kommissionen främja en konkurrensutsatt, säker och miljömässigt hållbar inre marknad för el och naturgas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt ett effektivt öppnande av el- och naturgasmarknaden för alla kunder och el- och naturgasleverantörer inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3) att främja säkerställandet av ändamålsenliga förutsättningar för att el- och naturgasnäten ska fungera effektivt och tillförlitligt med beaktande av de långsiktiga målen,

4) att främja utvecklingen i konkurrensutsatta och väl fungerande regionala el- och naturgasmarknader inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för att de mål som avses i 2 och 3 punkten ska kunna uppnås,

5) att främja undanröjandet av restriktioner för el- och naturgashandeln mellan EES-staterna; i detta ingår också att utveckla en sådan ändamålsenlig kapacitet för gränsöverskridande överföring genom vilken man kan tillgodose efterfrågan och förbättra integreringen av nationella marknader,

6) att främja ett kostnadseffektivt utvecklande av säkra, pålitliga, effektiva och icke-diskriminerande el- och naturgasnät som är kundinriktade samt främja tillräcklig överföringskapacitet och energieffektivitet hos el- och naturgasnäten och integrera produktion av el och naturgas från förnybara energikällor och distribuerad produktion i el- och naturgasnäten,

7) att underlätta tillträde till nätet för ny produktionskapacitet; i detta ingår också åtgärder för att undanröja eventuella hinder för nya marknadsaktörer och för el och gas producerad från förnybara energikällor att få tillträde till marknaderna,

8) att sträva efter att säkerställa att innehavare och användare av el- och naturgasnät får lämpliga sporrar, både på kort och lång sikt, för att öka systemeffektiviteten och främja marknadsintegreringen,

9) att sträva efter att säkerställa att kunderna drar nytta av att den inhemska el- och naturgasmarknaden fungerar effektivt, främja effektiv konkurrens och säkerställa konsumentskyddet,

10) att främja uppnåendet av en hög standard på tjänster inom el- och naturgasbranschen, för egen del inverka på skyddandet av utsatta kunder samt verka för att de processer för utbyte av uppgifter som behövs vid byte av leverantör är kompatibla.

Vid förverkligandet av målen enligt 1 mom. ska Energimarknadsverket beakta de undantag som föreskrivs i naturgasmarknadslagen och naturgasnätförordningen.

5 §

Energimarknadsverkets allmänna tillsynsuppgift

Energimarknadsverket ska utöva tillsyn över iakttagandet av den nationella lagstiftning och EU-lagstiftning samt de myndighetsföreskrifter som avses i 2 § samt sköta andra uppgifter som hör till verket enligt den lagstiftning som avses i 2 §.

6 §

Energimarknadsverkets uppgifter som nationell energitillsynsmyndighet

Energimarknadsverket ska i egenskap av den nationella energitillsynsmyndighet som avses i Europeiska unionens lagstiftning om el- och naturgasbranschen i synnerhet

1) för innehavare av el- och naturgasnät fastställa metoder för prissättning av överföring och distribution i enlighet med det förfarande som föreskrivs i denna lag,

2) säkerställa att innehavarna av el- och naturgasnät samt andra företag inom el- och naturgasbranschen fullgör sina skyldigheter enligt den nationella lagstiftningen och unionens lagstiftning och i överensstämmelse med sin behörighet besluta om nödvändiga och proportionerliga åtgärder för att främja effektiv konkurrens på el-

marknaden och naturgasmarknaden och säkerställa att marknaderna fungerar korrekt,

3) samarbeta i gränsöverskridande frågor med energitillsynsmyndigheterna i de andra EES-staterna och med byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter,

4) verkställa de juridiskt bindande beslut av byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter och Europeiska kommissionen som hör till verkets ansvarsområde,

5) säkerställa att korssubventionering inte förekommer mellan verksamhetsgrenarna överföring, distribution och leverans av el och naturgas, lagring av naturgas samt behandling av kondenserad naturgas,

6) övervaka stamnätsinnehavarnas och gasöverföringsnätinnehavarnas investeringsplaner,

7) övervaka efterlevnaden av reglerna för el- och naturgasnätens säkerhet och tillförlitlighet, se över hur näten fungerat tidigare och delta i beredningen av krav på kvaliteten hos el- och naturgasnätstjänster och el- och naturgasleveranser,

8) övervaka nivån på transparensen på el- och naturgasmarknaden och säkerställa att företagen inom el- och naturgasbranschen fullgör sina skyldigheter vad gäller transparens,

9) övervaka öppnandet av parti- och detaljmarknaden för el och naturgas för konkurrens samt följa hur konkurrensen fungerar på dessa marknader,

10) övervaka om det inom elbranschen och naturgasbranschen förekommer avtalspraxis som begränsar konkurrensen och exklusivitetsklausuler som gäller icke-hushållskunder,

11) övervaka hur mycket tid innehavarna av el- och naturgasnät använder för leverans av anslutningar och reparationer,

12) övervaka grunderna för regleringen av användarrättigheter i fråga om naturgaslager och lagring av gas i rörledning samt andra stödtjänster i fråga om naturgas och övervaka tillämpningen av de bestämmelser som gäller användarrättigheter i fråga om naturgaslager och lagring av gas i rörledning samt andra tilläggstjänster,

13) bidra till att säkerställa effektiviteten och genomförandet när det gäller konsumentskydds-

åtgärder som riktar sig till el- och naturgasmarknaden,

14) årligen göra upp och publicera en utvärdering av hur skyldigheter som gäller allmännyttiga tjänster i fråga om el- och naturgasleveranser har fullgjorts,

15) säkerställa att kunderna kan få tillgång till uppgifter om sin egen förbrukning av el eller naturgas,

16) övervaka verkställandet av de bestämmelser som gäller ställningen och ansvarsområdena för innehavare av el- och naturgasnät, leverantörer av el och naturgas, kunder samt andra parter på el- och naturgasmarknaden,

17) övervaka investeringar som görs i elproduktionskapacitet och deras konsekvenser för elleveranssäkerheten,

18) övervaka samarbete i tekniska frågor mellan EES-staternas och tredjeländers innehavare av stamnät för el,

19) övervaka genomförandet av skyddsåtgärder som gäller el- och naturgasmarknaden,

20) främja kompatibiliteten hos de processer för utbyte av uppgifter som hänför sig till de viktigaste marknadsprocesserna på el- och gasmarknaden på regional nivå.

Vid skötseln av uppgifterna enligt denna paragraf ska Energimarknadsverket beakta de undantag som föreskrivs i naturgasmarknadslagen och naturgasnätsförordningen.

7 §

Den nationella energitillsynsmyndighetens verksamhetsberättelse

Energimarknadsverket ska årligen ge ministeriet, den i förordningen om en byrå för samarbete avsedda byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter och Europeiska kommissionen en berättelse om sin verksamhet som nationell energitillsynsmyndighet. Verksamhetsberättelsen ska publiceras.

Berättelsen ska innehålla de åtgärder som vidtagits och uppnådda resultat i fråga om de uppgifter som avses i 6 § samt en bedömning av hur stamnätsinnehavarnas och gasöverföringsnätsin-

nehavarnas investeringsplaner motsvarar de planer för utveckling av el- och naturgasnät som omfattar gemenskapen och utarbetats av det europeiska kontaktverket för nätinnehavarna. Bedömningen får innehålla rekommendationer om ändring av investeringsplanerna.

8 §

Energimarknadsverkets övervakning av leveranssäkerheten i fråga om el och naturgas

I samarbete med andra myndigheter ska Energimarknadsverket följa utvecklingen av balansen mellan utbudet av och efterfrågan på el och naturgas, el- och naturgasnätens kvalitet och nivå på underhållet av dem samt åtgärder för att täcka toppar i efterfrågan på el och naturgas och hantera brister i leveranserna från leverantörernas sida.

Energimarknadsverket ska vart annat år publicera en berättelse om leveranssäkerheten i fråga om el och varje år en berättelse om leveranssäkerheten i fråga om naturgas senast den 31 juli. Berättelsen ska lämnas till ministeriet och kommissionen.

3 kap.

Energimarknadsverkets behörighet i tillsynsärenden

9 §

Energimarknadsverkets behörighet i tillsynsärenden

Om någon bryter mot eller försummar de förpliktelser som föreskrivs i den nationella lagstiftning eller EU-lagstiftning som avses i 2 §, ska Energimarknadsverket förplikta vederbörande att rätta till sin överträdelse eller försummelse. I beslutet kan det bestämmas hur överträdelser eller försummelsen ska rättas. I beslutet kan det också bestämmas att en avgift som tagits ut felaktigt ska betalas tillbaka till kunden, om inte återbäringsförfarandet enligt 14 § tillämpas.

10 §

Villkor och metoder fastställda av Energimarknadsverket

Energimarknadsverket ska genom ett beslut (*beslut om fastställande*) fastställa att en nätinnehavare, en systemansvarig stamnätsinnehavare och en systemansvarig överföringsnätsinnehavare samt en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska iaktta följande villkor för tjänsterna och metoder för prissättning av tjänsterna innan dessa införs:

1) metoderna för bestämmande av nätinnehavarens intäkter av nätverksamheten och de avgifter som ska tas ut för överföringstjänsten under tillsynsperioden,

2) villkor, förutsättningar och tariffer som gäller tillträde till behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas,

3) villkoren för nätinnehavarens överföringstjänst,

4) villkoren för nätinnehavarens anslutningstjänst och metoderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för anslutningen,

5) villkoren för hantering av överbelastning och fördelningen av överföringskapaciteten i stamnätet och överföringsnätet samt metoderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för överbelastningen och metoderna för användningen av inkomster från hanteringen av överbelastning,

6) villkoren för de tjänster som omfattas av systemansvaret för en systemansvarig stamnätsinnehavare och en systemansvarig överföringsnätsinnehavare samt metoderna för bestämmande av avgifterna för nämnda tjänster.

7) metoderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för den systemansvariga stamnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för elhandel och balansräkning.

I beslutet om fastställande av de metoder som ska iaktas vid prissättningen kan det bestämmas om

1) principerna för värdering av det kapital som är bundet till nätverksamheten eller tjänsten,

2) sättet för bestämmande av en godtagbar avkastning på kapital som är bundet till nätverksamheten eller tjänsten eller av en godtagbar avkastning på tjänsten,

3) sättet för bestämmande av nätverksamhetens eller tjänstens resultat och sådan rättelse av resultaträkningen och balansräkningen som detta kräver,

4) mål som sporrar till effektivisering av nätverksamheten, främjande av marknadsintegrering, förbättrande av nadsäkerheten och främjande av tillhörande forskning och till utveckling av nätet samt sättet för hur målen bestäms och de metoder enligt vilka målsättningen tillämpas i prissättningen,

5) metoden för bestämmande av prissättningsstrukturen, om en sådan metod behövs för tillträde till nätet eller verkställigheten av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland, eller om metoden hänför sig till prissättning av tjänster som omfattas av systemansvar.

Sådana beslut om fastställande där det bestäms om de metoder som avses i 1 mom. 1 punkten, gäller under två på varandra följande tillsynsperioder på fyra år. Om en nätinnehavare har inlett sin verksamhet medan den tillsynsperiod som tillämpas på andra nätinnehavare fortfarande pågår, gäller beslutet om fastställande enligt 1 mom. 1 punkten trots det fram till slutet av tillsynsperioden i fråga. Sådana beslut om fastställande där det bestäms om de villkor, förutsättningar och tariffer som avses i 1 mom. 2 punkten gäller den tid på högst två år som Energimarknadsverket bestämmer. Övriga beslut som avses i 1 mom. gäller tills vidare eller, om det finns särskilda skäl, den tid som anges i beslutet.

11 §

Fastställande av villkor och metoder för innehavare av slutna distributionsnät

Bestämmelserna i 10 § tillämpas på innehavare av slutna distributionsnät, om en nätanvändare som är ansluten till ett slutet distributionsnät skriftligen har begärt att Energimarknadsverket fastställer de villkor och metoder som avses i

nämnda paragraf. Energimarknadsverket ska då bestämma en skälig tid inom vilken innehavaren av det slutna distributionsnätet ska lägga fram sina villkor och metoder för fastställelse. I sådana fall tillämpas bestämmelserna i denna lag på förfarandet för fastställande samt på de villkor och metoder som fastställts.

12 §

Materiellrättslig grund för beslutet om fastställande

Ett beslut om fastställande som gäller en elnätinnehavare och en systemansvarig stamnätsinnehavare ska basera sig på de grunder som föreskrivs i

1) elmarknadslagen samt bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) elhandelsförordningen samt kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av den,

3) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av elmarknadsdirektivet,

4) ett lagakraftvunnet beslut som gäller stamnätsinnehavaren och som har meddelats med stöd av artikel 8 i förordningen om en byrå för samarbete.

Ett beslut om fastställande som gäller en naturgasnätinnehavare, en systemansvarig överföringsnätinnehavare och en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska basera sig på de grunder som föreskrivs i

1) naturgasmarknadslagen samt bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) naturgasnätförordningen samt kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av den, till de delar de ska tillämpas i Finland.

3) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av naturgasmarknadsdirektivet,

4) ett lagakraftvunnet beslut som gäller en överföringsnätinnehavare och som har meddelats med stöd av artikel 8 i förordningen om en byrå för samarbete.

13 §

Ändring av ett beslut om fastställande

Energimarknadsverket kan ändra ett beslut om fastställande genom ett nytt beslut, vars behandling har inletts på ansökan av den som beslutet om fastställande gäller eller på Energimarknadsverkets eget initiativ. Ett beslut om fastställandet som meddelats för viss tid kan ändras på initiativ av den som beslutet gäller eller av Energimarknadsverket och ett beslut om fastställande som gäller tills vidare kan ändras på Energimarknadsverkets initiativ, om

1) den som beslutet gäller har lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter som har inverkat på beslutets innehåll,

2) ändringen grundar sig på en ändring i lagstiftningen,

3) ändringen grundar sig på ett avgörande som en fullföljdsdomstol har meddelat,

4) det finns vägande skäl för att ändra beslutet till följd av en väsentlig förändring i omständigheterna som inträffat efter att beslutet meddelades,

5) det finns vägande skäl för att ändra beslutet på grund av revidering av föråldrade villkor eller prissättningsarrangemangen, eller

6) ändringen är nödvändig på grund av verkställigheten av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland.

Om beslutet om fastställande har meddelats för viss tid, ska den som beslutet gäller lämna en ansökan om ändring av beslutet till Energimarknadsverket innan beslutets giltighetstid har gått ut eller, om ansökan grundar sig på 1 mom. 4 punkten, inom sex månader från det att förändringen i omständigheterna inträffat, dock senast inom 60 dagar från det att beslutets giltighetstid har gått ut. Om ansökan grundar sig på 1 mom. 3 punkten, kan den lämnas också efter det att tillsynsperioden gått ut, dock inom 60 dagar från det att fullföljdsdomstolens beslut har vunnit laga kraft.

14 §

Energimarknadsverkets beslut efter tillsynsperioden

Energimarknadsverket ska efter att den tillsynsperiod som avses i 10 § har utgått genom beslut förplikta nätinnehavaren att under den tillsynsperiod som följer på den tillsynsperiod som beslutet gäller sänka sina avgifter för överföringstjänster som bestämts enligt de i 10 § 1 mom. 1 punkten avsedda metoderna med det belopp med vilket nätverksamhetens avkastning under den tillsynsperiod som utgått överstigit beloppet av en skälig avkastning, eller berättiga nätinnehavaren att under den tillsynsperiod som följer på den tillsynsperiod som beslutet gäller höja sina avgifter för överföringstjänster med det belopp med vilket nätverksamhetens avkastning under den tillsynsperiod som utgått understigit beloppet av en skälig avkastning. Om avkastningen av nätverksamheten under den tillsynsperiod som beslutet gäller har överstigit beloppet av en skälig avkastning med minst 5 procent, ska till det belopp med vilket avgifterna ska sänkas, för den tillsynsperiod som utgått fogas ränta, räknad som årlig ränta på hela det sistnämnda beloppet enligt genomsnittsräntan på eget kapital bestämt i enlighet med det beslut om fastställande som gäller tillsynsperioden i fråga.

Det beslut som avses i 1 mom. får inte meddelas, om inte det beslut om fastställande som gäller tillsynsperioden i fråga har vunnit laga kraft.

Energimarknadsverket kan av vägande skäl förlänga den utjämningsperiod som avses i 1 mom. med högst fyra år.

15 §

Överlåtelse av nätaffärsverksamhet och nätinnehavarnas fusionering under en tillsynsperiod

Om en nätinnehavare överlåter nätaffärsverksamheten till någon annan eller fusioneras med en annan verksamhetsutövare under den tillsynsperiod som avses i 10 § 1 mom. 1 punkten, tillämpas beslutet om fastställande i fråga om den nätverksamhet som till följd av överlåtelsen el-

ler fusionen övergått till någon annan på mottagaren eller den övertagande sammanslutningen under återstoden av tillsynsperioden. Mottagaren eller den övertagande sammanslutningen svarar för återbäring av avgifter för överföringstjänster enligt 14 § till den överlåtande eller fusionerade nätinnehavarens kunder också till den del återbäringen hänför sig till en del av den tillsynsperiod som föregick överlåtandet eller fusioneringen. Mottagaren eller den övertagande sammanslutningen får på motsvarande sätt räkna sig till godo den i 14 § avsedda rätten att höja avgifterna för överföringstjänsterna också till den del denna rätt hänför sig till den överlåtande eller fusionerade nätinnehavarens verksamhet under en del av den tillsynsperiod som föregick överlåtandet eller fusioneringen.

Energimarknadsverket ska på begäran av överlåtaren och mottagaren meddela ett separat beslut i vilket det belopp som avses i 1 mom. fastställs för överlåtelse- och fusioneringstidpunkten.

4 kap.

Påföljder

16 §

Påföljdsavgift

En näringsidkare kan påföras en påföljdsavgift, om denne uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i elmarknadslagen:

a) bestämmelserna i 18, 20—26, 43 eller 53—56 § om ordnande av tillträde till nätet och nät-tjänster eller prissättningen av nättjänsterna,

b) bestämmelserna i 19, 40, 41 eller 50—52 § om utvecklande av elnätet eller kvalitetskrav i fråga om nätets funktion,

c) bestämmelserna i 30 § om en stamnätsinnehavarens och en juridiskt åtskild distributionsnätsinnehavarens rätt att bedriva elanskaffning och elleverans eller bestämmelserna i 60 eller 61 § om juridiskt åtskild distributionsnätverksamhet,

d) bestämmelserna i 33 eller 34 § om skyldighet att anmäla en affärstransaktion eller åtgärd

eller bestämmelserna i 37 § om förbud mot att genomföra en affärstransaktion eller vidta en åtgärd,

e) bestämmelserna i 42 eller 45—47 § om stamnätsinnehavarens uppgifter eller om skyldigheter i anslutning till dem,

f) bestämmelserna i 57 eller 69 § om distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens fakturering,

g) bestämmelserna i 65 § om skyldighet att anmäla underhållsstopp vid kraftverk eller Energimarknadsverkets beslut om flyttning av underhållsstoppet,

h) bestämmelserna i 66 § om bevarande av avtalsuppgifter,

i) bestämmelserna i 67 § om leveransskyldighet eller skyldigheter i anslutning till den,

j) bestämmelserna i 11 kap. om systemskyldigheter för aktörer på elmarknaden, eller

k) bestämmelserna i 12 kap. om särredovisning av verksamheter,

2) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i naturgasmarknadslagen:

a) bestämmelserna i 2 kap. 1 § 1 mom. om skyldighet att utveckla nätet,

b) bestämmelserna i 2 kap. 2—3 a eller 8—10 § om ordnande av tillträde till nätet och nättjänster eller prissättningen av nättjänsterna,

c) bestämmelserna i 2 kap. 11—13 § om systemet för tillträde till lagringsanläggningar, behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagring av gas i rörledning, om ordnandet av tillträde till anläggningar eller om prissättningen av tjänster,

d) bestämmelserna i 2 a kap. 1 § om skyldighet att anmäla en affärstransaktion eller åtgärd eller bestämmelserna i 2 a kap. 4 § om förbud att genomföra en affärstransaktion eller vidta en åtgärd,

e) bestämmelserna i 3 kap. 1 § om uppgifterna för en överföringsnätinnehavare eller om skyldigheter i anslutning till dem,

f) bestämmelserna i 3 kap. 2—3 a § om systemförpliktelser och skyldigheter gällande utredning av naturgashandeln för aktörer på naturgasmarknaden,

g) bestämmelserna i 4 kap. 1 § om leveransskyldighet eller skyldigheter i anslutning till den,

h) bestämmelserna i 4 kap. 2 a § om bevarande av avtalsuppgifter,

i) bestämmelserna i 4 kap. 3 § om naturgasleverantörens fakturering,

j) bestämmelserna i 5 kap. 1—5 och 7 § om åtskiljande av verksamheter,

3) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i elhandelsförordningen,

a) bestämmelserna i artikel 13 om kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringsnäten,

b) bestämmelserna i artikel 14 om avgifter för tillträde till nätet,

c) bestämmelserna i artikel 15 eller 20 om att lämna ut uppgifter,

d) bestämmelserna i artikel 16 om principerna för hantering av överbelastning,

e) bestämmelserna i bilaga 1 om hanteringen och tilldelningen av överföringskapaciteten,

f) bestämmelserna i en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av artikel 18,

4) bryter mot eller underlåter att iaktta en bestämmelse om skyldighet att anmäla en affärstransaktion eller åtgärd eller bevarande av uppgifter som ingår i en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av artikel 11.10 eller 40.4 i elmarknadsdirektivet,

5) bryter mot eller underlåter att iaktta en bestämmelse om skyldighet att anmäla en affärstransaktion eller åtgärd, om åtskillnad av systemansvariga för lagringssystem eller om bevarande av uppgifter vilken ingår i en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av artikel 11.10, 15.3 eller 44.4 i naturgasmarknadsdirektivet,

6) bryter mot eller underlåter att iaktta Energimarknadsverkets lagakraftvunna beslut enligt 10 § 1 mom. 2—6 punkten,

7) bryter mot eller underlåter att iaktta Energimarknadsverkets lagakraftvunna beslut enligt 14 § genom vilket nätinnehavaren har förplik-

tats att sänka avgifterna för sina överförings-tjänster,

8) bryter mot eller underlåter att iaktta ett lagakraftvunnet beslut av byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, vilket har meddelats med stöd av artikel 8 i förordningen om en byrå för samarbete.

En näringsidkare som är innehavare av en lagringsanläggning för naturgas eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas kan påföras en påföljdsavgift om han uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i naturgasnätförordningen:

1) bestämmelserna i artikel 15 om tjänster för tredjepartstillträde till ett nät,

2) bestämmelserna i artikel 17 om mekanismerna för kapacitetstilldelning och förfarandena för hantering av överbelastning,

3) bestämmelserna i artikel 19 om krav på transparens,

4) bestämmelserna i artikel 20 om bevarande av information,

5) bestämmelserna i artikel 22 om handel med kapacitetsrättigheter, eller

6) bestämmelserna i en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av artikel 23.

Påföljdsavgift kan också påföras sådana näringsidkare som genom ett företagsköp eller något annat företagsarrangemang har övertagit en näringsverksamhet i vilken en förseelse eller försummelse ägt rum.

Påföljdsavgift kan inte påföras den som är misstänkt för samma brott i en förundersökning eller åtalsprövning eller i ett brottmål som behandlas vid en domstol. Påföljdsavgift kan inte heller påföras den som för samma brott genom en lagakraftvunnen dom har dömts till straff eller den som för samma brott eller försummelse genom ett lagakraftvunnet beslut har påförts en påföljdsavgift enligt konkurrenslagen (948/2011).

17 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av marknadsdomstolen på en skriftlig framställning av Energimarknadsverket. Avgiften ska betalas till staten.

18 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska bestämmas utgående från en helhetsbedömning där det tas hänsyn till förseelsens eller försummelsens art och omfattning, det klandervärda i förseelsen eller försummelsen samt varaktigheten. Påföljdsavgiften får vara högst 10 procent av näringsidkarens omsättning för det sista året som förseelsen eller försummelsen omfattar.

Som beräkningsgrund för omsättningen används näringsidkarens omsättning för de affärsverksamheter inom el- och naturgasbranschen som förseelsen eller försummelsen har inverkat på eller som den varit avsedd att inverka på. Om den näringsidkare som gjort sig skyldig till förseelsen eller försummelsen är verksam som en del av ett vertikalt integrerat företag, beräknas emellertid omsättningen utgående från omsättningen av de av det vertikalt integrerade företags affärsverksamheter inom el- och naturgasbranschen som förseelsen eller försummelsen har inverkat på eller som den varit avsedd att inverka på.

19 §

Preskription av påföljdsavgiften

Påföljdsavgift får inte bestämmas, om inte framställning till marknadsdomstolen har gjorts inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen inträffade, eller vid fortsatt förseelse eller försummelse inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen upphörde. Energimarknadsverkets åtgärder för utredning av förseelsen eller försummelsen leder till att preskriptionstiden börjar löpa från början.

Påföljdsavgift får inte bestämmas, om framställning till marknadsdomstolen inte har gjorts inom tio år från den dag då förseelsen eller försummelsen inträffade, eller vid fortsatt förseelse eller försummelse inom tio år från den dag då förseelsen eller försummelsen upphörde.

20 §

Behandlingen av ett påföljdsavgiftsärende vid marknadsdomstolen

Då framställningen om påförande av påföljdsavgift har inkommit till marknadsdomstolen ska ärendet före behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Någon förberedelse behövs inte om framställningen lämnas utan prövning eller omedelbart avslås såsom ogrundad.

Vid förberedelsen ska den näringsidkare som framställningen gäller ges tillfälle att bemöta framställningen muntligt eller skriftligt. Med anledning av framställningen kan också den näringsidkare som försummelsen eller förseelsen riktar sig mot höras. Förberedelsen får avslutas även om parten inte trots begäran har bemött framställningen.

Marknadsdomstolen kan ålägga en part att infinna sig till ett sammanträde och att lägga fram sin affärskorrespondens och bokföring samt protokoll och andra handlingar som klarlägger grunden för framställningen.

Bestämmelser om behandling och utredning av ett ärende vid marknadsdomstolen finns i övrigt i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

5 kap.

Energimarknadsverkets övervakning av koncessioner

21 §

Kapitlets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på den övervakning av koncessioner som hör till Energimarknadsverket uppgifter. Beslut av Energimarknadsverket eller ministeriet som hör till övervakningen av koncessioner är

1) beslut i ärenden som gäller elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd,

2) beslut i ärenden som gäller projekttillstånd för byggande av elledningar eller naturgasrör,

3) beslut i ärenden som gäller undantagslov från skyldigheten att särredovisa eller skilja åt el- och naturgasaffärsverksamheter,

4) beslut om undantagslov i fråga om tillhandahållande av överföringstjänster för naturgas,

5) beslut i ärenden som gäller befrielse enligt artikel 17 i elhandelsförordningen eller 2 kap. 4 a § i naturgasmarknadslagen.

22 §

Energimarknadsverkets allmänna behörighet när det gäller övervakning av koncessioner

Om den vars koncession övervakas inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av koncessionen eller bryter mot eller försummar att iaktta villkoren i ett beslut inom ramen för koncessionsövervakningen, ska Energimarknadsverket förplikta den övervakade att rätta sin förseelse eller försummelse. I det förpliktande beslutet kan det bestämmas hur förseelsen eller försummelsen ska rättas.

23 §

Återkallande av ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd

Energimarknadsverket kan återkalla ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd eller en

sådan befrielse eller ett sådant undantagslov som avses i 12 § i elmarknadslagen eller 2 kap. 4 eller 4 a § eller 6 kap. 1 § 2 mom. i naturgasmarknadslagen, om

1) tillståndshavaren upphör med nätverksamheten,

2) tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd,

3) tillståndshavaren upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot tillståndsvillkoren, elmarknadslagen eller naturgasmarknadslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, elhandelsförordningen eller en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den eller mot en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av el- eller naturgasmarknadsdirektivet och den varning som i förväg getts tillståndshavaren om att tillståndet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till, eller om

4) tillståndshavaren upprepade gånger och i väsentlig grad bryter mot naturgasnätförordningen eller en förordning eller ett beslut om riktlinjer som kommissionen antagit med stöd av den, till de delar de ska tillämpas i Finland, och den varning som i förväg getts tillståndshavaren om att tillståndet kommer att återkallas inte har lett till att bristerna i verksamheten har rättats till.

24 §

Åtgärder med anledning av återkallande av ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd

Om ett elnätstillstånd eller naturgasnätstillstånd eller en befrielse enligt 12 § i elmarknadslagen eller 6 kap. 1 § 2 mom. i naturgasmarknadslagen återkallas, ska Energimarknadsverket vid behov besluta om de åtgärder som ska vidtas för att upprätthålla nätverksamheten i fråga.

Ifall det inte avtalas om överföring av elnätet eller naturgasnätet till en annan nätinnehavare, kan Energimarknadsverket besluta om överföring av nättillståndet och inlösen av nätet mot full ersättning. I fråga om grunderna för ersättningen och hur den bestäms ska det som före-

skrivs om inlösningsförfarandet och inlösningsersättning i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) iakttas.

25 §

Hindrande av olovligt byggande av elnät och naturgasnät

Energimarknadsverket har rätt att bestämma att byggandet av ett elnät eller ett naturgasnät ska avbrytas eller förbjuda användningen av nätet, om byggnadsarbetet har inletts eller nätet byggts utan tillstånd eller rätt enligt elmarknadslagen eller naturgasmarknadslagen.

6 kap.

Samarbete mellan myndigheter

26 §

Energimarknadsverkets allmänna skyldighet att samarbeta

I frågor som hänför sig till Energimarknadsverkets uppgifter ska verket främja samarbetet med andra nationella myndigheter i energibranschen. Energimarknadsverket har rätt att delta i arrangemang som främjar samarbetet mellan nationella myndigheter i energibranschen när det gäller frågor som hänför sig till verkets uppgifter.

Vid skötseln av de uppgifter som hör till den nationella energitillsynsmyndigheten ska Energimarknadsverket samarbeta med den byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter som avses i förordningen om en byrå för samarbete, andra EES-staters energitillsynsmyndigheter och Europeiska kommissionen på det sätt som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Energimarknadsverket har rätt att ansluta sig till organisationer som främjar energitillsynsmyndigheternas energitillsynssamarbete samt delta i andra arrangemang som främjar EES-staternas energitillsynsmyndigheters energitillsynssamarbete.

27 §

Myndigheternas tillsynssamarbete

I frågor som hör till Energimarknadsverkets behörighet har verket rätt att utöva tillsynssamarbete med Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, konsumentombudsmannen, byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, en annan EES-stats energitillsynsmyndighet och Europeiska kommissionen samt på begäran ge handräckning då dessa utför tillsyns- eller kontrolluppgifter som hänför sig till ett elföretag eller naturgasföretag.

28 §

Energimarknadsverkets rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Energimarknadsverket rätt att trots bestämmelserna om sekretess lämna ut uppgifter till

1) Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket och konsumentombudsmannen för att de ska kunna sköta sina uppgifter,

2) Europeiska kommissionen och byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter för att de ska kunna sköta sina uppgifter,

3) den myndighet som övervakar finansmarknaden samt den nationella konkurrensmyndigheten och den nationella energitillsynsmyndigheten i en annan EES-stat för att de ska kunna sköta sina uppgifter,

4) Finlands eller en annan EES-stats åklagar- och förundersökningsmyndighet för förhindrande och utredning av brott.

Energimarknadsverket har rätt att lämna ut endast sådana uppgifter som behövs för att den berörda myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter. Om uppgifter lämnas ut till en utländsk myndighet eller ett internationellt organ förutsätts det dessutom att dessa har motsvarande sekretess som Energimarknadsverket i fråga om de uppgifter som lämnas ut.

Energimarknadsverket får inte lämna ut sekretessbelagda uppgifter som verket fått av en

myndighet i en annan stat eller ett internationellt organ, om inte den myndighet som gett uppgifterna har gett sitt uttryckliga samtycke till att uppgifterna lämnas ut. Uppgifterna får endast användas för skötsel av de uppgifter som avses i denna lag eller för de ändamål som samtycket getts för.

7 kap.

Procedurer

29 §

Särskilda bestämmelser om hur Energimarknadsverket ska handlägga en begäran om utredning

Energimarknadsverket ska behandla en begäran om utredning som gäller nätinnehavare och innehavare av en lagringsanläggning för naturgas eller en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas inom två månader från det att verket mottagit begäran. Energimarknadsverket kan förlänga tidsfristen för behandlingen med högst två månader, om behandlingen av begäran om utredning förutsätter att ytterligare uppgifter inhämtas. Efter detta kan behandlingstiden ytterligare förlängas, om den som begärt utredningen samtycker till detta.

30 §

Energimarknadsverkets rätt att få uppgifter av den som övervakas eller andra näringsidkare på el- eller naturgasmarknaden

Nätinnehavare och andra näringsidkare på el- eller naturgasmarknaden ska lämna Energimarknadsverket den information som behövs för skötseln av de tillsynsuppgifter som avses i denna lag. Utöver detta ska Energimarknadsverket ges den statistik och övrig information som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag eller för uppfyllande av internationella avtalsförpliktelser.

En behörig tjänsteman vid Energimarknadsverket har rätt att utföra granskningar i lokaler

som innehas av en näringsidkare som bedriver tillsyn underkastad verksamhet för att fullgöra tillsynsuppgiften enligt denna lag samt för att övervaka iakttagandet av beslut om fastställande eller förpliktande beslut som Energimarknadsverket har meddelat samt de beslut av den byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter som avses i förordningen om en byrå för samarbete och som grundar sig på artikel 8 i förordningen om en byrå för samarbete. Granskning får emellertid inte utföras i lokaler som används för boende av permanent natur. En näringsidkare som bedriver verksamhet som är underkastad tillsyn ska på yrkande för den tjänsteman som utför granskningen visa de handlingar och registreringar i datasystemet samt ordna tillträde till de el- eller naturgasanordningar och el- eller naturgasanläggningar som kan ha betydelse vid utförandet av de tillsynsuppgifter som avses i denna lag. Den tjänsteman som utför granskningen har rätt att avgiftsfritt ta kopior av de handlingar som ska granskas och utskrifter av de registreringar som finns i datasystemet.

31 §

Vite

Energimarknadsverket kan förena ett beslut, förbud eller åläggande som det meddelat med stöd av denna lag med vite. Bestämmelser om vitesföreläggande och utdömning av vite finns i viteslagen (1113/1990).

32 §

Överföring av ett ärende till Konkurrens- och konsumentverket

Om ett ärende som Energimarknadsverket behandlar gäller ett förfarande som kan strida mot bestämmelserna om förbjudna konkurrensbegränsningar i konkurrenslagen, kan Energimarknadsverket hänskjuta ärendet till Konkurrens- och konsumentverket till den del det är fråga om konkurrensbegränsningar.

33 §

Överensstämmelse med riktlinjerna

Om Europeiska kommissionen har antagit ett beslut där det har konstaterats att ett beslut av Energimarknadsverket inte överensstämmer med bestämmelserna i elhandelsförordningen, naturgasnätetsförordningen eller en förordning eller ett beslut av kommissionen om riktlinjer som antagits med stöd av elmarknadsdirektivet eller naturgasmarknadsdirektivet, ska Energimarknadsverket utan dröjsmål ta upp ärendet till förnyad prövning. Energimarknadsverket ska inom två månader meddela ett beslut som överensstämmer med Europeiska kommissionens förordning eller beslut om riktlinjer. Kommissionen ska underrättas om beslutet.

Om Energimarknadsverket anser att ett sådant beslut av den nationella tillsynsmyndigheten i någon annan EES-stat som är relevant för den gränsöverskridande el- eller naturgashandeln inte stämmer överens med kommissionens förordning eller beslut om riktlinjerna, kan den informera kommissionen om detta inom två månader från den dag då den nationella energitillsynsmyndigheten i den andra EES-staten har meddelat sitt beslut. Dessutom kan Energimarknadsverket be byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter yttra sig över om beslutet av den andra EES-statens nationella energitillsynsmyndighet stämmer överens med kommissionens förordning eller beslut om riktlinjerna.

34 §

Hur påföljdsavgiften verkställs

En påföljdsavgift enligt denna lag är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Rättsregistercentralen ska sköta verkställandet av avgiften.

Beslut av marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen om bestämmande av en påföljdsavgift ska meddelas Rättsregistercentralen. Högsta förvaltningsdomstolen ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om sitt be-

slut att ändra eller avlyfta en påföljdsavgift som marknadsdomstolen påfört.

Rättsregistercentralen ska utan ansökan återbetala en påföljdsavgift eller en del av den, om det beslut som gäller avgiften har upphävts eller om avgiftsbeloppet har sänkts.

35 §

Handräckning av polisen

Bestämmelser om polisens handräckning till Energimarknadsverket finns i polislagen (493/1995).

8 kap.

Ändringssökande

36 §

Sökande av ändring i Energimarknadsverkets beslut

Ändring i beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms nedan.

Ändring i ett beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av 3 kap. i denna lag samt i ett beslut som Energimarknadsverket i egenskap av nationell energitillsynsmyndighet har meddelat med stöd av den unionslagstiftning som avses i 2 § får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om behandlingen av ärendet vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

I Energimarknadsverkets beslut om att utföra granskningar eller ge handräckning får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

37 §

Sökande av ändring i beslut av förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen

Ändring i beslut som förvaltningsdomstolen eller marknadsdomstolen har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Marknadsdomstolens beslut med anledning av besvär som anförts i fråga om ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 10, 11, 13 eller 14 § ska iakttas trots besvär, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Energimarknadsverket har rätt att genom besvär söka ändring i ett beslut som marknadsdomstolen har meddelat i fråga om Energimarknadsverkets framställning om påförande av påföljdsavgift eller genom vilket fullföljdsdomstolen har upphävt eller ändrat ett beslut av Energimarknadsverket.

38 §

Verkställbarhet av Energimarknadsverkets beslut

Ett beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av denna lag ska följas även om det överklagats, om inte Energimarknadsverket bestämmer något annat i beslutet. Ett beslut som gäller återbetalning till en enskild kund av avgifter som tagits ut på felaktiga grunder eller ett beslut som gäller utdömande av vite får dock inte verkställas innan det har vunnit laga kraft. Om inte något annat bestäms särskilt i denna lag, har fullföljdsdomstolen dessutom rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten av beslut på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

9 kap.

Ikraftträdande

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2013.

40 §

Övergångsbestämmelser om beslut om fastställande

Beslut om fastställande enligt 10 § som meddelats före denna lags ikraftträdande förblir i kraft då denna lag träder i kraft och besluten kan ändras så som bestäms i denna lag. Om grunden för ändringen är 13 § 1 mom. 4 punkten och förändringen i omständigheterna har inträffat före denna lags ikraftträdande, anses förändringen i omständigheterna ha inträffat då lagen trädde i

kraft. Om grunden för ändringen är 13 § 1 mom. 2 punkten, kan Energimarknadsverket besluta att ändringen i ett beslut om fastställande som meddelats för viss tid träder i kraft vid ingången av det kalenderår som följer på det kalenderår som börjar efter att lagen trätt i kraft. I detta fall tillämpas bestämmelserna i denna lag samt bestämmelserna i elmarknadslagen (/) och lagen om ändring av naturgasmarknadslagen (/) på ett beslut enligt 14 § i denna lag som gäller den tillsynsperiod som pågick då denna lag och nämnda lagar trädde i kraft, till de delar beslutet gäller tiden efter det att ändringen i beslutet om fastställande trädde i kraft.

Genom denna lag förlängs giltighetstiden med två år för en tillsynsperiod enligt 10 § 1 mom. 1 punkten som gäller en naturgasnätsinnehavare och som börjat den 1 januari 2010 och för ett beslut enligt 10 § 1 mom. 6 punkten som meddelats för viss tid.

Lag**om Energimarknadsverket**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Uppgifter

För tillsyn och kontroll av el- och naturgasmarknaden, främjande av en fungerande el- och naturgasmarknad samt verkställighetsuppgifter inom energipolitiken och utsläppshandeln med växthusgaser finns Energimarknadsverket.

Energimarknadsverket sköter de uppgifter som föreskrivs för verket i

- 1) elmarknadslagen (/),
- 2) naturgasmarknadslagen (508/2000),
- 3) lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (/),

4) lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012),

5) lagen om certifiering och angivande av elens ursprung (1129/2003),

6) lagen om en effektreserv som säkerställer balansen mellan elproduktion och elförbrukning (117/2011),

7) lagen om energieffektivitetstjänster hos företag på energimarknaden (1211/2009),

8) lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010),

9) beredskapslagen (1552/2011),

10) lagen om utsläppshandel (311/2011),

11) lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010),

12) lagen om frivilligt deltagande i miljölednings- och miljörevisionsordningen (121/2011),

13) lagen om avskiljning och lagring av koldioxid (416/2012),

14) lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (393/2013).

Energimarknadsverket ska sköta de uppgifter som ankommer på den nationella energitillsynsmyndigheten enligt

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, nedan *förordningen om en byrå för samarbete*,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003, nedan *elhandelsförordningen*,

3) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, nedan *elmarknadsdirektivet*,

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005, nedan *naturgasnätsförordningen*, till de delar den ska tillämpas i Finland,

5) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, nedan *naturgasmarknadsdirektivet*.

Energimarknadsverket svarar för att de uppgifter för investeringsprojekt som hänför sig till energiinfrastruktur inom Europeiska unionen samlas in och anmäls till Europeiska kommissionen i enlighet med bestämmelser därom.

Energimarknadsverket ska dessutom främja målen för den nationella energipolitiken, följa den nationella och internationella utvecklingen

inom sitt verksamhetsområde, ta initiativ till utveckling av lagstiftning som hänför sig till dess verksamhetsområde, ge utlåtanden som hänför sig till dess verksamhetsområde samt bistå arbets- och näringsministeriet i beredningen av ärenden som hänför sig till dess verksamhetsområde.

Energimarknadsverket kan också ges andra uppgifter som lämpar sig för dess verksamhetsområde enligt vad som bestäms särskilt.

2 §

Administrativ ställning

Behandlingen i statsrådet av ärenden som gäller Energimarknadsverket hör till arbets- och näringsministeriets uppgifter.

3 §

Överdirektör

Chef för Energimarknadsverket är en överdirektör. Behörighetsvillkor för överdirektören är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med verkets verksamhetsområde, i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap

Överdirektören utnämns av statsrådet. Tjänsten som överdirektör tillsätts för viss tid som är minst fem och högst sju år. Samma person kan utnämnas till tjänsten som överdirektör för högst två mandatperioder i följd.

Bestämmelserna i 22 § i statstjänstemannalagen (750/1994) om möjligheten att ställa en tjänsteman till statsrådets disposition för viss tid tillämpas inte på överdirektören.

4 §

Överdirektörens uppgifter

Överdirektören har till uppgift att

1) leda verksamheten vid Energimarknadsverket,

2) avgöra ärenden som ska avgöras vid Energimarknadsverket enligt

a) elmarknadslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

b) naturgasmarknadslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

c) lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden,

d) förordningen om en byrå för samarbete eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

e) elhandelsförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

f) naturgasnåtsförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

g) kommissionens förordningar och beslut om riktlinjer som antagits med stöd av el- eller naturgasmarknadsdirektivet,

3) avgöra andra ärenden som hör till Energimarknadsverket, om inte beslutanderätten har getts till någon annan tjänsteman genom arbetsordningen,

4) se till att de uppgifter som hör till Energimarknadsverket sköts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

5 §

Oberoende i fråga om tjänstemän som sköter uppgifter som hör till den nationella energitillsynsmyndigheten

En tjänsteman som sköter de av Energimarknadsverkets uppgifter som hör till den nationella energitillsynsmyndigheten ska i uppdraget vara oberoende av el- och naturgasföretag, får inte höra till förvaltningsrådet, styrelsen, fullmäkti-

ge eller revisorerna för ett företag i el- eller naturgasbranschen och får inte vara anställd av ett företag i el- eller naturgasbranschen.

Bestämmelser om jäv för tjänstemän finns i förvaltningslagen (434/2003).

6 §

Företrädande av staten

Energimarknadsverket kårar och svarar på statens vägnar samt bevakar vid domstolar och andra myndigheter samt inrättningar och sammanslutningar statens rätt och fördel i de ärenden som gäller Energimarknadsverket.

7 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om Energimarknadsverkets organisation, förvaltning och personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2013.
Genom denna lag upphävs lagen om Energimarknadsverket (507/2000).

Lag

om ändring av 39 § i konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkurrenslagen (948/2011) 39 §, sådan den lyder i lag 662/2012, som följer:

39 §

Utlämnande av sekretessbelagda handlingar till vissa myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Konkurrens- och konsumentverket rätt att lämna ut en

sådan sekretessbelagd handling som avses i 24 § i den lagen och som verket fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till Finansinspektionen, Energimark-

nadsverket och Kommunikationsverket, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 2013.

Lag

om ändring av 71 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 71 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 194/2011, 752/2012 och 254/2013, en ny 11 b-punkt som följer:

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

mentverket för skötseln av dess uppgifter i anslutning till konkurrensärenden, om informationen gäller affärstransaktioner som hänför sig till leverans- och derivatavtal för el eller naturgas och som el- eller naturgasleverantören ska bevara,

11 b) Energimarknadsverket för skötseln av dess uppgifter samt Konkurrens- och konsu-

Denna lag träder i kraft den 2013.

Lag

om ändring av 1 kap. 2 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten och *fogas* till 1 kap. 2 § 1 mom. en ny 3 a-punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Konkurrens- och tillsynsärenden

Marknadsdomstolen handlägger som konkurrens- och tillsynsärenden de ärenden som hör till dess behörighet enligt

2) elmarknadslagen (/),

3 a) lagen om tillsyn över el- och naturgas-
marknaden (/),

— — — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 2013.

Helsingfors den 19 juni 2013
